

RAUDONOJI KINIJA RUOŠIASI ATOMINIAM KARUI

BRONIUS AUŠROTAS

Sovietų Sąjungos ir Raudonosios Kinijos ginčai ir nesutarimai yra kasdien nagrinėjami ir aptariami pasaulio spaudos puslapiuose. Kai kurie žurnalistai, jų tarpe vienas iš žinomiausių Stewart Alsop, ne vieną kartą reikšdamas savo nuomonę teigė, kad dviejų bolševizmo hidrų atominis susikirtimas tęsą tik laiko klausimas... Tačiau ar prezidento Nixono kelionė pas raudonosios imperatorius į Pekiną 1972 m. vasarį nutolino šį "laiko klausimą", lieka niekam neišspręsta mįslė. Yra galimas dalykas, kad Nixonas laimėjo R. Kinijai ketų metų geresniam pasirošimui sutikti šį Maskvos bolševikinių carų žaibo smūgį". Ir kad Pekinas labai rimtai ruošiasi šiam gaivalingam susirėmimui apie tai š. m. pavasarį rašė Toronto dienraštis "The Globe and Mail".

Kanadietis žurnalistas John Burns, kuris su gausia vakariečių korespondentų grupe tuomet lankėsi Kinijoje apie Pekino tunelius taip rašė: "Chian Men drabužių krautuvės pardavėjas prieina prie sienos ir už ka bančio ant jos kalendoriaus suranda ir paspaudžia paslėptą mygtuką... Ir lyg stebuklingos Aladino lempos jėgų veikimu pasikelia krautuvės grindys ir nustebusiems žiūrovams pasirodo į pagrindinį vedantieji laiptai. Žurnalistai seka krautuvės tarnautoją suktais laiptais 35 pakopas žemyn į šviesiai iliuminuotą pogrindžio tunelį. Kada visi žurnalistai pasiekia tunelio grindis, tada krautuvės tarnautojas vadovas pareiškia: 'Jūs dabar esate 8 metrus žemiau Pekino paviršiaus'. Ir šis pareiškimas yra dramatiizuojamas, kad parodyti vakariečiams, jog

Raud. Kinijos vadovai ne miegojo, sekdami kasdien grėsiantį atominių pavojų iš SSSR pusės: tūkstantčiai mylių požeminių labirintų tapo išvagotą po visais didžiaisiais žemės no Kinijos miestais.

Šie visi tunelių kasimo darbai buvo apsupti paslapties skraiste jau nuo 1969 m. pabaigos; esą net kai kurie Kinijos aukštesnieji biurokratai nežinoję apie šių tunelių buvimą. Ir tik pastaraisiais mėnesiais Chian Men tekstilės išdirbinių krautuvė, žmonėmis knibždančioj Ta Sha Lan gatvė, tapo visų atvykstančių turistų būtinu apsilankymo stotis. Taigi, ši "masiška paslaptis" buvo išsaugota net ketverių metų! Gi pas mus Amerikoje jeigu toki ar panašūs dalykai būtų vykdomi, tai kai kurie senatoriai viską išplepėtų prieš TV ekranus, dar tokius tunelius net nepradėjus kasti.

Užsibaigus pirmiesiems 1969 m. Sov. Sąjungos -- Kinijos ginkluotiems pasienio susirėmimams, prasidėjo tunelių kasimas po Raud. Kinijos didmiesčiais. Jų rausimas taip pat sutapo su kiniečių spaudoje ir per radiją vykdoma augančia antisovietine propaganda. Ir tik 1972 m. pabaigoje, gruodžio mėnesį pirmosios užsieniečių grupės buvusios supažindintos su Ta Sha Lan gatvės paslaptimis: senųjų amžių Romos krikščionių katakombos yra palyginti tik žaisliukas stebint esančius Pekino urvus.

Pati Ta Sha Lan gatvė tėra tik siauras praėjimas, kuriame anksčiau buvo sutelkta daug pramoginių teatrų: dar ir dabar čia yra užsilikę kino teatrai ir vienas operos pastatas. Ir šis praėjimas dar yra ribose kaip tik vidinėje sena-



Š.A. Lietuvių Moterų Tinklinio Rinktinė, kuri vyks į Europą. Nuotraukoje kipo iš kairės: Ona Blandytė-Jameikienė (Chicagos Neris), Julija Staškūnaitė ir Valdona Žiedonienė (abi Clevelando Žaibas). Stovi iš kairės: Aušra Babickienė (Žaibas), Ramunė Žiupsnytė, Kristina Jūris (abi Neris), Nina Bernardikaitė (Cicero Vėtras), Nancy Shotas (Neris), Rita Čyvaitė (Žaibas) ir Rita Yerkes (Neris). Trūksta Vilijos Mockutės iš Los Angeles.

miesčio dalyje, kurio sie na juosia visą Pekiną. Kitas senas teatras ypač dirbtas ir universalinė krautuvė.

Kiniečių pareigūnai teigia, kad kiekviena iš miesto esančių 45-rių universalinių krautuvų turi po savo atskirą slaptą išėjimą į požeminius labirintus; besą kai kurios didžiosios krautuvės turinčios net po ketvertą tokių išeių.

Tie patys valdininkai taip pat sako, kad išgirdus pavojų išpėjantį signalą, per šešetą minučių 10,000 krautuvėje esančių pirkėjų bei tarnautojų gali pasislėpti pogrindžio tuneliuose. Jie taip pat tvirtina, kad kiekviena mieste esanti įmonė, mokykla, restoranai, gyvenamieji blokai, valdžios įstaigos ir beveik kiekviena didesnė krautuvė, turinčios savo slaptus įėjimus į tunelinę sistemą; be to gerai išmankštintas personalas žino, kur tie įėjimai yra ir kaip ši sudėtinga sistema pavojaus metu privalanti veikti.

Toliau tie patys pareigūnai užtikrina, kad net 80% iš Pekino 4,000,000 gyventojų gali "sulysti po žeme" per dešimt minučių rimto pavojaus atveju; gi laikui bėgant ir visais 100% tų gyventojų galės rasti saugumą labi-

DAR APIE WATERGETE

Sąmokslas ar sunkiai atleistinos klaidos

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kol kas Watergate skandalą paliesdavau tik prabėgomis, nes visa byla dar yra nepasibaigusi ir naujai paskelbtos reveliacijos visus išvedžiojimus gali pasendinti greitai negu šios eilutės pasiekia savo skaitytoją. Tačiau Dirvos liepos 27 d. Nr. pasirodę Broniaus Aušroto išvedžiojimai: "Kodėl ir kam reikalingas Watergate tyrinėjimas" mane tiek nustebino, kad sunku pro juos praeiti be komentarų. Anot Aušroto: "kenediniai doleriai lyja alyva ant degančio Watergate laužo, kad jo smogas ir smarvė taip aptemdytų ... Nixono valdy-

rintuose, nes gi tunelių kasimas nėra nutrauktas. Sakoma, kad panašios sistemos tuneliai raižo Šanchajaus, Tsien tsino bei Kantono požemius.

Užpuolimo atveju šių tunelių pagrindinis uždavinys būtų išskirstyti miestų gyventojus po krašto gilumą. Tačiau dabartiniai tuneliai yra gana siauri: vos 7-rių pėdų aukščio ir 5-rių pločio; be to iš jų išėjimai dar nesiekia krašto gilumos, bet tik tų didmiesčių priemiesčius. Kyla klausimas: ar užpuolimo atveju trys milijonai Pekino gyventojų galėtų su tilpti šiuose pogrindžioose, neišsiskandami katastrofiško susigrūdimopanikos atveju?

Tie patys pareigūnai sutinka, kad tokia galimybė esanti reali, tačiau jau imtasi priemonių paniką išvengti. Kiekvienas gyventojas ir dirbantysis yra supažindinami su jiems numatyta artimiausia vieta vedančia į sau-

mo autoritetą, kad 1976 metų rinkimai ... atneštų laimėjimą senatoriui T. Kennedy".

Neesu Kennedy giminės gerbėjas, tačiau nenoriu sutikti, kad jie leistų pinigų be jokio apskaičiavimo. Juk jei Watergate laužas taip suliepsnotų, kad privestų prie Nixono pašalinimo ar atsisistatymo, prezidentu taptų Agnew, kuris turėtų pakankamai laiko ir šansų sudaryti tokią administraciją, kuri ko gero jam užtikrintų per rinkimą. Už tat Kennedy ir apskritai demokratų interesai nereikalauja išliupsnojimo, bet tik rūšinio, kad sukompromituotą Nixoną išlaikyti valdžioje dar 3 metus. Nixonas negali būti perrenkamas ir iš viso Watergate afera Kennedy išrinkimo šansus sumažino, o ne padidino, nes jos pasėkoje bus daugiau židūrima į pinigų rolę rinkiminėje kampanijoje. Be to sekantis kandidatas turės būti be jokio šešėlio -- Kennedy atveju be Chappaquiddick skandalo.

Nėra kalbos, kad Nixono politiniai prieštai stengiasi išnaudoti susidarę būklę, bet ne jie, o pats Nixonas išivėlė į šią košę. Niekas negali nuneigti fakto, kad Komiteto Perrinkti Prezidentui pareigūnai ir samdiniai išlaužė idemokratų partijos vyr. būstinę Watergate viešbutyje. Jie ten buvo suimti. Taip pat visai aišku, kad jie padarė tai ne savo iniciatyva, bet leidimui iš viršaus gal net paties Mitchell, kuris Nixono buvo pastatytas 'law and order' sągyboje.

Dar blogiau, išlaužėjai, bent du iš jų (Liddy ir Hunt) anksčiau priklausė Baltųjų Rūmų spe-

Jos rungsis Europoje

Š.A. Lietuvių Moterų tinklinio rinktinė praeitą savaitgalį, liepos 28-29 d. buvo susirinkusi Clevelande savo treniruotėms. Ta proga turėjo parodomąsias rungtynes prieš Cincinnati komandą ir Clevelando - Pittsburgho rinktinę. Abejas varžybas laimėjo mūsų žymia persvara, pademonstruodamos aukštos klasės žaidimą.

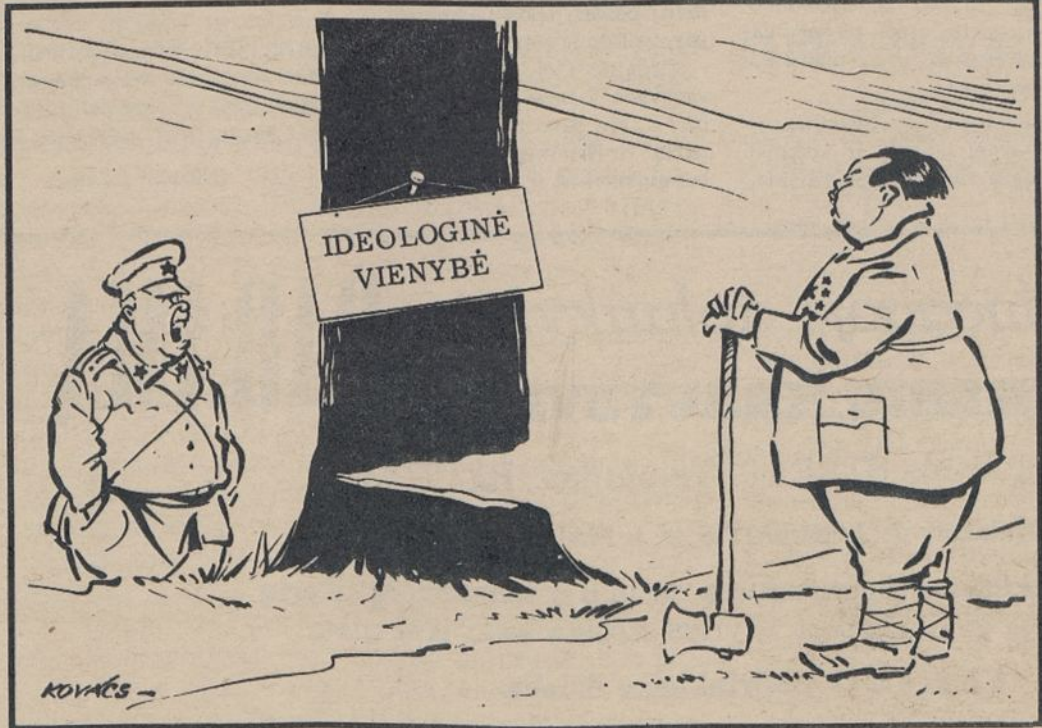
Rinktinė šį savaitgalį rugpjūčio 4-5 d. susirenka Chicagoje, po to rugpjūčio 11-12 vėl Clevelande ir rugpjūčio 18-19 vėl Chicagoje, kur bus paskutinės pratybos. Į Europą išvyksta rugpjūčio 25 d. ir išbus iki rugsėjo 17 d. Rungtyniaus Vokietijoje, Olandijoje ir Prancūzijoje.

Rinktinės treneris yra Rytas Babickas iš Clevelando ir išvykos vadovas Zigmas Žiupsnys iš Chicago.

cialiam saugumo vienetui, kurį prezidentas buvo sudaręs, nepasitikėdamas be pagrindo kitom šio krašto saugumo institucijom. Liddy ir Hunt veikla, apsiavinkavusi Watergate išlaužimu, buvo ne tik nesumani, bet ir visai kvaila. Be to, vienas iš jų (Hunt) pasirodė esąs šantažistas, reikalavęs už tylėjimą vis didesnių sumų. Pagaliau, kas visą aferą iškėlė, jei ne McCord, vienas iš išlaužėjų ir Prezidento Perrinkimo Komiteto saugumo šefas. O ko vertas John Dean III prezidento juriskonsultas specialiams reikalams, pradedant Simo Kudirkos incidentu ir Watergate byla?

Žinia, gali sutikti, kad istorijos bėgyje visa tai tik smulkūs atsitikimai, bet jei čia prezidentas pasirodė esąs geriausiu atveju neapdairus ir kieme per daug pasitikintis, kur yra laidas, kad jis geriau elgiasi kituose reikaluose, pavyzdžiui, jAVų pardavime Sovietų Sąjungai?

Man asmeniškai labai gaila Nixono, kuris taip sunkiai ir ilgai siekė prezidentūros ir jau atrodė susilaukęs visai neblogos vietos istorijoje, tačiau ir su didžiausiom jam simpatijom negali priekaištauti jo politiniams ir asmeniniams priešams, kad tie savo naudai išnaudoja jo klaidas ar gal net nusikaltimus šio krašto įstatymams. Jiems, rasit, gali tik prikišti, kad per daug išpūsdami Watergate aferą, jie kenkia ne tik Nixono, bet ir viso krašto autoritetui. Tuos reikalus, rasit, reikėjo slapta išsiaiškinti, bet ir tuo atveju jie savo kalte dalinasi su tais, kurie savo veiksmais tą viešą tyrinėjimą išsukė.



-- Pažiūrėsim į kurią pusę kris separatistas!

(Nukelta į 2 psl.)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

AUSTRALIŠKOS NUOTRUPOS

Australija darosi vis daugiau ir daugiau žinoma visame pasaulyje. Per paskutiniuosius dešimtis metų didieji miestai, ypač Sydney ir Melbourne, labai išplėtė savo didžiąją statybą. Griaujami seni ištisi kvartalai ir statoma moderniški dangoraižiai. Paskutiniuoju laiku Australija darosi pats populiariausias pasaulio įvairių konvencijų kraštas. Kaip neseniai išsireiškė Amerikos ir pasaulio didžiųjų konvencijų specialistas ir organizatorius R.J. Hall, Australija ir ypač Sydney, greitu laiku bus vienas iš pagrindinių pasaulio konvencijų centrų ir jeigu Australija šiuo reikalu dar daugiau domėsis, tai jie iš to galės padaryti multimilijoninį biznį, nes visas kraštas yra mažai žinomas ir labai įdomus.

Paskutiniuoju laiku, tur būt kas ne savaitę čia vyksta kas nors. Prieš kurį laiką pasaulinis turto pardavimo agentų, vėliau daktarų, prieš dvi savaites dantistų ir t.t. Vienas iš įdomiausių ir didžiausių atidarymo balių buvo dantistų konvencija, kur pirmą kartą tas vyko Operos Rūmuose, kainavusiuose 123 ml. dolerių, kuriuos už poros mėnesių oficialiai Sydneyje atidarys Anglijos karalienė Elžbieta II. Šio dantistų balius metu, pasaulio žinijamieji dantistai tikrai pamiršo apie savo dantis, nes 2700 dalyvių suvalgė ir išgėrė virš 33.000 dol. kainavusio maisto ir gėrimų.

Beveik kiekvienoje iš konvencijų dalyvauja ir vienas kitas lietuvis ar tai iš Amerikos, Kanados ar iš Europos. Sekanti didžioji medicinos daktarų konvencija įvyksta rugpiučio 15-17 dienomis ir į ją iš Baltimorės atskrenda Marylando Medic. m-l-os asistentas profesorius dr. Nijolė Brazauskaitė, kurios tėvas yra žinomas mūsų šachmatininkas Matas Brazauskas ir kurių motina Jolita Šeima teko aplankyti ir svečiuotis būnant Baltimorėje. Tikrai gera proga bus šiek tiek atsirevanšuoti ir jaunąjį daktarę supažindinti su Sydneyje lietuvių gyvenimu ir mūsų esančia lietuvių Gydytojų Sąjunga.

Prie naujosios darbių vyriausybės visoje Australijoje pakilo darbininkų uždarbiai, tapo pridėta dar viena savaitė atostogų, padarant keturias savaites ir valdiškuose darbuose -- penkias. Tuo pačiu ilgo išstarnavimo atostogas prasideda nuo 10 išdirbtų metų -- trys mėnesiai ir vėliau kas metai po dvi savaites. Dirbantieji šiuo metu labai smarkiai kariauja už 35-kių valandų savaitę, kas, atrodo, greitai bus išsikovota. Visoje Australijoje vyksta tiesiog politinė ir vidutinė permaina. Politikoje labai smarkiai pasukta kairėn. Buvę neseniai Australijos priešai darosi geriausi draugai, kai su buvusiais draugais santykiai labai šaltėja. Atrodo, kad gana greitai bus visiškai atsiskirta nuo Anglijos, prieš ką spiriasi angliškiosios kilmės gyventojai ir Australija visiškai taps nepriklausoma. Prekyboje australai atrado labai didesnius rinkas visai savo neribotai žaliavai, kviečiams, vilnai ir kitiems tur-

RAUDONOI KINIJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

gus tunelius. Taip pat tuneliuose esama kelrodžių, nusakančių kurios krypties reikia laikytis, norint išeiti iš priemiesčių.

Tvirtinama, kad laikui bėgant šie tuneliai sumo durnėsią ir taps priešlėktuvinėmis slėptuvėmis, jeigu technikos pažanga ras būdus, kaip pravalyti radio-aktyviomis medžiagomis užgerstą orą. Esą mokslininkai ir šioje srityje yra pažengę sparčiau pažangos keliu.

tams, ypatingai žemės, Japonijos, Azijos ir daugiausiai Kinijos kraštuose. Kai Amerikos doleris taip smarkiai krinta, australiškasis kyla ir stovi labai tvirtai ir prieš pusmetį iš 1,17 dol. už australiškąjį šiuo metu gaunama 1,42 amerikoniški dol. kuo gana smarkiai yra nepatenkinti Amerikos turistai.

Tikrieji Australijos vietiniai gyventojai (aboridžiniai), neskaitant jų dar vartojamų akmenų amžiaus ginklų, yra vieni iš geriausių medžiotojų pasaulyje. Ieškantis jų pagrindinis ginklas, su kuriuo jie gali skersai perdurti krokodilą arba didžiulį bufalą. Tik baltiesiems čia atsikėlus, jie ieties smaigalį padaro iš plieno, daugiausiai iš senų vandens tankų, seniau tai darant iš akmenų. Australijos aboriginai yra vieni iš laukinių žmonių visame pasaulyje, kurie niekada neverta savo priešams bent kokių kankinimų. Nors australų vyriausybė ir stengiasi vietiniams daug padėti, įsteigiant specialius aprūpinimo rezervuarus, tačiau aboriginai yra vieni iš pasaulyje daugiausiai atsilikusių žmonių, nenorinčių įsijungti į daugiaucivilizuotą gyvenimą. Naujagimiai pas juos miršta 20 kartų daugiau negu baltieji kūdikiai, kai gyvenimo vidurkis jų giminėse yra apie 47 metai. Aukštąjį mokslą aboriginai visiškai nesistengia pasiekti ir visame Sydneyje yra tik vienas juodasis, baigęs universitetą. Ypatingas yra jų palinkimas į alkoholį, nuo ko jie darosi visai kvaili. Miestuose vietinių yra labai mažai ir tai prasčiausiose rajonuose.

"Alcoholics Anonymous" judėjimas įsisteigė 1935 metais Amerikoje, Ohio, kai buvęs nepagydomi alkoholiškai Bill W. ir dr. Bob pradėjo pasikalbėjimų forma atprasti nuo buvusio neįsgydomo gėrimo. Australija šis judėjimas pasiekė tik po 10 metų ir pradžioje buvo tik keturi nariai. Šiandien, po 28 metų ir 76.000 išgyjusių alkoholių, vien tik N.S.W. valstijoje yra 35.000 A.A. narių. Pagal duotą šios organizacijos statistiką, čia vidurkis alkoholio amžiaus yra: vyrai 43 metai ir material 46. Daugumoje Australijoje gerti pradeda jaunuoliai apie 16 metų ir įsitraukia į stiprų gėrimą po 20 metų. Specialistų manymu, kasdien išgeriant po 10 stiklų (10-15 uncijų stiklas ir 7-8% alkoholio) alaus, vėlesniuose metuose pasidaroma alkoholiu. Australai savo tautinį gtimą labai mėgsta ir, ypatingai 9-nis mėnesius šiltojo laikotarpio metu, tikrai labai daug kas tai išgeria, gal dėl to ir alkoholių čia yra daug.

Queensland'o valstijoje, Windorah distrikte aboriginų pasakojama legenda apie jų vadina "Kurdaitcha Man" "Velnio Dvasią" virsta tikrąja kuria ilgą laiką baltieji nenorėjo tikėti. Sakoma, kad ši velnio dvasia gyvena didžiulėje jūros vandens skylėje. Baltųjų žvejų įsitikinimu, tai yra kažkaip išsilikusi prieš evoliucinių laikų didžiulė vandens būtybė. Buvo bandyta ją sugauti su didžiuliais ryklių ir banginių kablais ir stambiais nailono tinklais, tačiau ši milžiniška pabaisa nutraukė kablus ir pramušė didžiules skyles tinkluose. Ir baltųjų manymu, dabar velnio dvasia tapo tikrumilžinišku velniu, kurio sugavimas daro daug rūpesčių vietiniams žvejams.

Šiaurės Karalienės Žemė ir šiltieji jos vandenys yra vieni iš geriausių pasaulyje didžiųjų žuvų gaudymui. Vis daugiau ir daugiau turtingų amerikiečių atvažiuoja į Šiaurės Clarks miestą. Šiuo metu sau vietas užsakė didžiųjų "Marlins" (nežinau kaip jos vadinasi lietuviškai) žuvasimo sezonui penki patys turtiniausi Amerikos multimilijonieriai, keliolika milijonierių, filmų artistų ir kt., kas dabar pas turtinguosius pasaulyje, ypatingai Amerikoje, yra tiesiog būtinai. Sezonas šių didžiųjų žuvų

prasideda nuo rugpiučio 25 iki gruodžio 15 dienos. Čia yra 20 specialių giliųjų vandenų žuvasimo laivų, kurių kiekvienas kainuoja apie 90.000 dol., kai specialūs įtaisyti žuvasimui reikmenys kainuoja kiekvienas apie 11.000 dol. Šį visą biznį pradėjo ir propagandą pasaulyje išvystė amerikietis iš Floridos, turtinagas laivų operatorius, kuris be vasarodamas čia pabandė savo laimę žuvasime ir, su 80 svarų žuvasimo prietaisu, pagavo 1000 svarų "marlin". Nuo to laiko ir prasidėjo didžiulis žuvasimas, atnešantis vietiniams australams dideles pajamas, kai per eilą sezoną, neskaityt mažesnių žuvų, apie 40 virš 1000 svarų sveriančių "marlins" buvo sugauti.

Šių metų pabaigoje Naujoji Gvinėja gaus iš Australijos pilną savo nepriklausomybę, kurios daugumas vietinių dar labai bijosi. Čia yra dvi pagrindinės tautos, neskaitant daugybės mažesnių genčių, tai Papua ir Gvinėja, kurių gyventojai jau dabar tarpusavyje kariauja ir pešasi dėl būsimos valdžios. Praeitą savaitę sostinėje Port Moresby, po futbolo rungtynių tarp šių dviejų tautų komandų, įvyko masinės riaušės, užtrukę net kelias dienas. Daugumas vietinių intelektualų tiesiog prašo australų, kad dar su nepriklausomybe jie palauktų, bet atrodo, australai irgi nori nusikratyti šio, jiems labai daug kainuojančio krašto. Būsimasis švietimo ministris T. Koraea pareiškė, kad būsimosios N. Gvinėjos mokyklose mokiniai turės nusikratyti australiškų tradicijų, tarp jų berniukų plaukai turės būti trumpesni ir mergaičių sijonai ilgesni, kas nesukels mokyklinio amžiaus jaunuoliams seksualinių pagundų. Tas pats bus bandoma pritaikinti ir universitetuose.

Australijos kariuomenė, kurios jie turi apie 50.000 per paskutinius dvejus metus įvyko 7 savizudybės ir 170 bandymų nusizudyti. Daugiausiai tas įvyksta dėl asmeninių ar vedybinių priežasčių. Per tą laiką iš kiekvieno 100.000 australų kariuomenės nusizudė 8. Amerikos kariuomenės -- 15. Amerikos oro pajėgų -- 11 ir Australijos civiliniame gyvenime 13.

MACHINIST-LEAD MAN
LATHE MILLS, DRILLS
SMALL COMPANY. PRECISION
WORK.
ALAR PRODUCTS INC.
7016 EUCLID AVE.
CLEVELAND, OHIO
MR. COCHRANE, (216) 361-0880
(35-60)

MECHANICS
COMBINATION WELDER MECHANIC
COMBINATION BODY MAN
Truck and heavy equipment experience. Steady work and overtime opportunities.
AAA PIPE CLEANING CORP.
10620 CEDAR AVE.
216-721-5555 (58-60)

HEAT TREATER
With experience, permanent position, good benefits, and future. 216-361-1600 Call between 10 A.M. and 2 P.M.
ASK FOR SAM (58-60)

MAINTENANCE FOREMAN
Seasoned maintenance foreman required for metal fabrication plant in southeast suburbs. Qualifications must include supervisory experience in all phases of electrical and mechanical repairs. Applicant must have firemans license. Send resume to:
HARVARD MFG. CO.
24300 SOLON ROAD
BEDFORD HTS., OHIO 44146
OR CALL 216-439-1200 (58-60)

laiškai Dirvai

PAPILDYMAS PATIKSLINIMO

Vlado Butėno priminimas ir patikslinimas Fortūno Ašoklio veiklos žemaitijoje (Dirva Nr. 52), verčia mane aną patikslinimą kiek papildyti ir ne iš trečiųjų šaltinių, bet iš tiesioginių kontaktų su pačiu ministru asmeniui.

Fortūnas Ašoklis nuėjo į partizanų eiles ne pripuolamai, bet iš anksto tam pasirodęs ir paruošęs tam tikrą skaičių vyrų - vienminčių. Kai Maželių apskr. pradžioje steigti savisaugos būrius iškart slapta nuo vokiečių adm. (liepos mėn. 5-6 dienomis) buvo suorganizuoti pirmieji šešitokie būriai -- Židikuose, Renavoje, Lušėje, Pikeliuose, Ukrainose ir Dapšiuose), o po kelių dienų, vokiečių adm. sudaro leisti organizuoti tokius būrius kiekviena valsčiaus miestelyje, 25 vyrų dydžio. Ylakuose Fortūnas Ašoklis jau tuo laiku turėjo suorganizuotus Vanagų būrį ir įrengęs sandėlius miške ne tik ginklams, bet ir maistui, kurio pagrindą sudarė lašiniai ir rūkyti kumpiai.

Tai buvo 1944 m. liepos mėn. apie 13 d., kai aš įgaliosas Maželių apskr. Partizanų Vadovybės (tuo laiku vartojo dar ir kitą vardą -- Savisaugos dalinių org. Vadovybė) nuvykau į Ylakuos suorganizuoti Ylakių Savisaugos būrį ir štai ka radau. Ir ką radau, pridėtu prie šių įžanginių žodžių išstaukiau iš savo dienyno, be jokių pagrazinimų, ar nubyrimų ir tik leisdamas pats sau padaryti kelias išvadas po tų ilgų 29 metų. Tie 29 metais lyg ir ištirpę laiko begalybėje. Atrodo, kad lyg ir tebesėdžiu prie pasitarimo stalo su Fortūnu ir jo vyrais -- Vanagais ir tebesiklausau jų pasakojimų apie savąją žemę brangią, apie jų pasižadėjimą vieni kitiems nesigailėti net kraujo aukos už ją...

Išvadoje Fortūno būta ne tik pasiryžėlio, bet ir tvirto kovotojo, bei vado, kuris sugebėjo prisitaikinti prie pasikeitusių sąlygų, kaip tada, pakeisti taktiką, neatsisakant savo pagrindinės idėjos, kovoti ir po okupacijos.

Pasilikęs savo krašte ir iškilęs į vadovaujančią vietą, realizavo savo idėją -- kovoti, kaip buvo kovota Pilėnuose.

Brangi auka. Bet didelė jėga mūsų atsparumui kovoje už Lietuvos laisvės atstatymą. O dabar tegul kalba dienynas: "Nauja mano misija buvo suorganizuoti savisaugos būrį Ylakuose. Čia vėl bėda su kaikiurių asmenų ir grupių nuomonių susikirtimu. Pasireiškusi grupės, tai aktyvieji kovotojai ir vanagai. Kaip pirmieji nori griebti už ginklo ir kovoti atvirai su bet kokių priešų, kiti -- vanagai viską bazuoja su miškų, partizaninė veikla, po rusų okupacijos. Jie didžiūjasi jausurinkę geroką kiekį lašinių, bei kumpių ir iš anksto paruoštos vietos įrengę slaptus sandėlius, maisto produktams laikyti. Vanagų pagrindinė strategija -- įsirengti miškuose taip, kad ten galėtų kuo ilgiau išsilaikyti ir iš ten veikti prieš okupantą. Bet jokių būdu nesidėti su vokiečiais, net savąją apsaugą organizuojant, jei bent kuo pasitarnautume vokiečiui, atseit, užrūstintume anglus, kurie, girdi, po karo dalindami pasaulį, gali, mums ko nors neduoti.

Kaikam tai buvo patikima teorija, todėl lašiniai ir kumpiai mašuosna vikriai lindo, reiškia, patikimiausiu maistu apsirūpinimas sekmingai vyko ir tų gėrybių slaptose vietose, sandėliavimas turėjo gerą pradžią.

Trečioji čia grupė buvo viršaitis, kaip vietiniai itarė, gal net su keliais savo žmonėmis, prie komunistų tikru komjaunuoliu, vėliau vokiečių valdžios paskirtas viršaičiu ir todėl visų įtariamas, kad už savo komjaunuolišką veiklą, dabar dirba vokiečiams, ne tik spausdamas dėl pyliavų savo žmones, bet ir reikalingas vokiečiams žinias tiekdamas.

Ir sulipdyk vieną iš tokių medžiagų, Bet, tur būt padėjo mano pažintys su pačiais vyraisiais šių grupių vadais, žinoma, išimant viršaitį, kuris buvo tik vokiečių adm. smulkus ratelis, ir vietinių neatstovavo.

Kpt. Silvestras Narmontas, baigęs su manim kartu Karo Mokyklą aktyviųjų priekyje stovintis; Fortūnas Ašoklis (pasi likęs Lietuvoje ir žuvs partizaninėje veikloje), vanagus atstovaujantis; iš seno pažįstamas, dargi, beveik kaiminystėje gyvenęs.

Prieš bendrą susirinkimą, atskirai išsikalbėjau su kiekvienos minimų grupių vyrais. Kiekvienai pripažinau teisę apsispręsti. Taipgi pareiškiau pageidavimą, kad vieni kitiems nepakenktume. Kas nori šiandien imti ginklą, tegu jį ima. Kas nori eiti į mišką, tegu eina. Visus mus riš bendras noras padėti savo kraštui. Viskas paremta savanoriškumu. Tik vieną dalyką pabrėžiau vanagams, būtent, kad jie tegu atsimena komunistinę sistemą ir tegu skaitosi su ja, ta prasme, kad prie komunistų slėptis ir kovoti gali būti neįmanoma, kada jų žvalgyba turi per daug akių ir sekimui pas juos įkinkyti visi, jei nori pačius gyventi. Dėlto ir slapstymosi vietos, bei jų sandėliai su lašiniiais ir kumpiais greit bus iššifruoti.

Galutinas mano pasidylimas buvo jungtis visiems į vieną vienetą, bet su teise kiekvieną momentą užimti savo pozicijas, kad ir miške, kai nusistačiusieji pasitraukti į vakarus, rengsis apšaudyti savo kraštą. Pridėjau, kad apleidžiantieji savo kraštą, turėtų skaityti sava pareigą, visus ginklus perduoti vanagams, kaip broliams, pasiliekančiams kovoti už savo žemę.

Ši paprasčiausia logika, sujungė abi grupes, parengiamajame pasitarime. Liko viršaičio klausimas. Viršaitis abiem pusėm buvo lyg rakštis po nagų. Bet, ta pačia paprasčiausia logika aš jį nušalinau nuo būrio visų vidaus paslapčių ir bet kokio kišimosi į būrio vidaus reikala, pasitildamas jam garbingą ūkio viršininko vietą, kas reiškie įsakytį piliiečiams duoti būriui susisiekti mo priemonės ir kitą patarnavimą, kas surišta su būrio egzistencija ir jo veikla.

Bendrame visų pasitarime, pirmiausia buvo pavesta tos aukštos pareigos viršaičiui. Būrio vadu išrinktas kpt. S. Narmontas, o jo padėjėju p. Ašoklis.

Po rinkimų ir viršaičio pakėlimo į ūkio viršininkus, visų vardu padėkojau, kad ponas viršaitis apsiėmė eiti šias labai svarbias pareigas ir paspaudęs jo ranką, atleidau nuo tolimesnių, neva nebesvarbių išsiaiškinimų nieko bendro nebaturinčių su jo pareigomis būrio atžvilgiu.

Viršaitis išėjo, o nauja būrio vadovybė laisvai galėjo išsikalbėti apie savo būsimą veiklą, narių verbavimą, aprūpinimą, bei ginklavimą ir t.t.

Galų gale, po taip greito susikonsolidavimo, vanagų vadas visus pavažiavo kumpiu ir lašiniiais ir čia pat įvyko jo vyrų nutarimas, kad visas turimas gerybes perduoda besisteigančiam Pirmam Žemaičių Pulku, Plinkšėse. O jų buvo pilnas vežimas.

Vėliau patyriau, kad ne visi kumpiai pateko į katilą, nes, kad ir sąžiningi sandėlininkai, bet dėl nevykusių sandėlių miškuose (požemyje), dalis jų buvo sugedę...

ST. RAIPŠYS
Beverly Shores, Ind.

APŽVALGININKO ŽODIS
Malonu, kad St. Raipšys bando papildyti Lietuvos laisvės kovose žuvusio LLA Žemaičių leigono vado Fortūno Ašoklio žygius Lietuvos rezistencijoje. Mano gi skelbiamos žinios Dirvoje buvo paimtos ne iš "trečiųjų šaltinių", kaip kad galvoja St. Raipšys, bet prieš mirtį smulkiai nurašytos Fortūno brolio dr. Zemono Ašoklio, mirusio praėjusių metų birželio 30 d.

Išsamiai Fortūno Ašoklio biografija yra paskelbta "Kritusiųjų už laisvę" II tome, psl. 94-98. Kiek man žinoma, tą biografiją parašė taip pat dr. Z. Ašoklis. Ten rašoma, kad 1942 m. grįžęs į tėviškę, F. Ašoklis buvo prikalbintas užimti Ylakių valsčiaus viršaičio vietą. "Vokiečiai, matydami, kad Ylakių valsčiaus ūkininkai yra turtingesni už gretimų valsčių, o prievolių pristato mažiau, įžindėjo viršaičio boikotą, spaudė jį ir net buvo pasirodę areštuoti ir išvežti į koncentracijos stovyklą", rašoma "Kritusieji už laisvę" II tome, 96 psl. Tuo tarpu St. Raipšys savo dienoraštyje rašo, kad Ylakių viršaičiu tuo metu buvęs kažkoks komunistuojantis žmogus, pataikavęs vokiečiams. Kur tada tiesa, kada gi Fortūnas Ašoklis buvo atleistas iš viršaičio pareigų?

Kažkaip nesinori tikėti, kad St. Raipšio dienoraštis būtų buvęs rašytas dar Lietuvoje. Dienoraštyje aiškiai įsprausa žinia ir apie Fortūno Ašoklio mirtį. Jis žuvo kovos lauke 1946 m. pabaigoje, o žinia apie jo mirtį Vakarus pasiekė gal tik po Stalino mirties. Tas leidžia spręsti, kad ir įdomūs St. Raipšio užrašai rašyti (o gal per rašyti) praejus mažžiausiai 10 metų nuo aprašomų įvykių.

Vladas Butėnas

GERB. REDAKTORIAU,
Labai stebiuos, kaip į Dirvą pateko straipsnis puolęs ir niekinas Lietuvių Kambario Wayne State universitete komiteta, kuris organizuojasi ir dirba, norėdamas išgarsinti Lietuvos ir lietuvių vardą. Iš kur straipsnio autorius ištraukė, kad mes tik pinigų eikvojame, puošdami valstybinio universiteto patalpas? Iš kur sužinojo, kad ten reikės sukisti \$50.000,00? Komitetas dar tik įnešė pirmą įmokėjimą -- \$5000, kad galėtų pasirinkti sau patinkamą kambarį. O kiek tas puošimas pareikalaus pinigų, pats komitetas dar nežino. Tik ne \$50.000!

Ar autorius matė lietuvių kambarį Pittsburgho universitete? Tą kambarį kasmet aplanko tūkstančiai žmonių. Patarčiau autorii nuvykti ir pavartyti storą kambario lankytojų knygą ir tik tada rašyti.

Kodėl autorius nieko nesako, kad Detroito yra 2 lietuvių katalikų bažnyčios, o dabar baigiamas statyti trečioji, kuriai 400 parapijiečių ir neparapijiečių iki šiol sudėjo 109 tūkstančius dolerių? Juk tai perdidelis liuksusas kai turime 2 bažnyčias ir jų

(Nukelta į 3 psl.)

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMĄ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos -- Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ -- ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKŠAS LAIKŪNAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKŠAS LAIKŪNAS

GENOCIDINIS TIRPDYMO KATILAS

Genocido paroda šiurpina lankytojus teroro vaizdais. Genocidas yra žudynės, deportacijos, naikinimo stovyklos...

Keičiasi laikai, keičiasi genocido vykdymo priemonės. Personalinio kulto laikais žmonės (jų tarpe lietuviai), buvo naikinami fiziškai prasme. Metodas buvo labai nesudėtingas: mažėja lietuvių Lietuvos teritorijoje, didėja bevardžių kapų skaičius taigoje ir tundroje. Kaip gi dabar?

Dabar genocidas įžengė į kitą stadiją. Lietuviai (ir kitos tautinės sovietinės mažumos) naikinami sovietinio genocidinio katilo tirpdomi. Mažumos (jų tarpe ir lietuviai) neišvengiamai įveliami į milžiniškos okupacinės valstybės gyvenimo sūkurių, ir čia jie palengva, neišvengiamai, apatiškai praranda savo tautinį identitetą. Atrodo, šis pragaistingas metodas nukopijuotas nuo ankstesnio garsaus Amerikos "melting pot" praktikos. Žmogus neišvengiamai įtraukiamas į valstybinės daugumos buitį. Jis neturi kur realiai ir prasmingiau panaudoti savo egzistencinio arba kūrybinio potencialo. Žmogų gundo ir vilioja galimybės atskleisti savo sugebėjimus platesnėje sferoje, didesnėje visuomenėje. Toje visuomenėje mažumas nariui imponuoja gauseni atpildai už darbą, talentą, išradingumą. Gausesnį atpildo sfera labai patraukli. Ir lietuviai nevisi yra Vincai Kudirkos, kurie atstumia "gardesnio valgio šaukštą". Tokio valgio šaukštas yra sovietinio genocido priemonė.

Visa tai gali būti tam tikra prasme naudinga individui, bet pražtinga tautai. Caro laikais dažnai "gardesnio valgio šaukštas" buvo tolima Amerika, ar įsikūrimo plotai už Uralo. Ta pati padėtis ir dabar.

Sovietinio genocido priemonė yra lietuvių absorbuojimas į rusų tautos buitį, į rusų intelektualinio gyvenimo pasaulį, tai lietuvių sudominimas plačios ir didelės (ir sveltos) tautos buitiniais poreikiais.

Štai kelios šios problemos iliustracijos:

Patrauklus yra rusų akademinis gyvenimas. Lietuviai studijuoja vien tik rusiškose aukšto-

siose mokyklose. Tokiu būdu į mokslinę apyvoką įžengia rusų kalba, intymūs ryšiai, bendri interesai, metodai, siekliai. Netgi okup. Lietuvos teritorijoje beveik visos disertacijos rašomos rusų kalba, nes tai atidaro tikresnės karjeros perspektyvas. Nuolatinės konferencijos Rusijos miestuose plačia srove įtraukia kiekvieną lietuvių mokslininką. Jo sąmonėje rusiškasis mokslas yra finalinis jo pasiekimų arbitras. Greta mokslogalinga srove žengia dalyvavimas sporte. Išsiveržti iš lokalinio sporto arenos ir įžengti į "visasąjunginio" sporto meisterius yra kiekvieno lietuvių sportininko siekis. Tas pat matyti visų rūšių menuose (nuo vokalistų, instrumentalistų iki dailės). Tas pat ir literatūroje.

Nors žodinis literatūros menas, atrodo, subtiliai susijęs vien tik su savo tautos gyvenimo būdu, su savo tautos psichika ir kultūra, bet ir čia lietuviškai rašas individas sustoja prieš plačius horizontus. Vertimai atneša pajamas, ekskursijas, įdomesnę gyvenimą... Svarbu būti "sovietiniu rašytoju" koja kojon žengti su tais metodais ir idėjomis, kurių skelbinas neša materialinę naudą. "Gardesnio valgio šaukštas", sovietinio genocido priemonė, verbuoja lietuvių intelektą, sportininko raumenis, netgi literato talentą.

Periodika, kuri leidžiama lietuvių kalba, nieko nesiskiria nuo rusų kalba leidžiamos spaudos. Kas moka rusiškai, tas naudojasi pilnesniais informacijos šaltiniais. Tai juo labiau tinka specialioms leidiniams, nes tokių lietuvių kalboje tikrai badas.

Lietuvių tautos genocidą spartina darbo pasiūlos Rusijoje, Sibire. Jaunimas pratinamas į darbą svetur per "savanorišką" darbo talkas. Greta to žengia gana platus turizmas, pasižymėjusių darbe ekskursijos į Rusijos miestus...

Lietuviai pratinami orwelliškų būdų pripažinti "vyresniojo" brolio, rusų tautos primatą, pranašumą, sutikti su savo tautiniu "ribotumu". Genocido viršūnė bus pasiekiama, kada tautinės sovietinės mažumos pradės kalbėti... ir galvoti tik rusiškai.

Naudodamiesi demokratinėmis Belgijos laisvėmis bolševikai įsteigė ten savo propagandinį leidinuką prancūzų kalba. Kadangi Belgija beveik katalikiškas kraštas, bolševikams naudinga "painformuoti" belgus, kad okupuotoje Lietuvoje, katalikiškame krašte, yra tikėjimo praktikos laisvė.

Melagingai propagandai paskleisti, bolševikai nusamdė belgą "kataliką", vardu Gold, atvežė tą "kataliką" į Vilnių ir suvedė jį su "dekanu" padre Algirdu Gutausku, vadovaujančiu daugeliui Vilniaus bažnyčių" (taip savo apklaustą kunigą pristato "katalikas" Gold).

"Jis priima mus, vilkėdamas gražiausiais XVI amžiaus bažnyčios rūbais", rašo Gold ir sukelia tikrą nepasitikėjimą šitokio maskarado išdaiga.

"Tėvas Gutauskas mialai atsakė į visus mūsų klausimus", porina Gold. Iš Gold "reportažo" sužinome, kad okup. Lietuvoje yra 6 vyskupijos, 630 parapijinės bažnyčios ir 900 dvasininkų, o dvas. seminarijoje mokomi "40-50" klierikai, kuriuos Gold vadina "jaunais dvasiškiais". Kunigas A. Gutauskas, "vadovaujantis daugeliui Vilniaus bažnyčių" (matyt tas netikroviškas titulas imponuoja Goldui) užtikrina, kad okup. Lietuvoje katalikų bažnyčia be maž pasiekė savo klestėjimo metą. Esą, "valstybė padeda mums prižiūrėti ir remontuoti bažnyčias, jeigu jos yra istoriniai arba architektūros paminklai".

Gold įžengia jam rodomon "pavyzdinę" bažnyčion: (iš teksto tai Ausros vartų koplyčia) "čia prieš didelį dievo motinos paveikslą auksu ir brangakmeniais papuoštame aptaisė, šnibžda maldas ir degina žvakės senutės".

Toki Goldo "reportažą", lyg kvailas geležėlę radęs, pristatė savo skaitytojams "Gimtas kraštas" (Nr. 26), rūpestingai, pagal Goldą, Dievą rašydamas iš sovietiniai būtinios mažosios raidės...

Bet tie chuliganiški melai apie tikėjimo laisvę supliuška, paėmus beveik tų pat datų "Komjaunimo tiesą" (Nr. 137) arba "Tarybinį Mokytoją"

LAIŠKAI DIRVAI...

(Atkelta iš 2 psl.)

neužpildome. Kodėl statome? O gi todėl, kad 300 parapijiečių užsigėdė turėti "savo" bažnyčią. O kokia ji "sava", jei statoma ant vyskupo žemės? Sumažės norinčių turėti "savo" bažnyčią skaičius, ir vyskupas atiduos ją airiams ar lenkams.

Jei frontininkai ir ateitininkai neremia Lietuvių kambario Wayne State universitete komiteto darbo, tai mums aišku: jie turi išlaikyti savo institucijas: šiuo atveju Dainavos jaunimo stovyklą ir pastatyti trečiąją bažnyčią Detroite su kultūros centru, kuriuo daugiausia jie ir naudosis. Bet kad Dirva prieš komiteto veiklą pasisako, tai jau, gerbiamas Redaktoriau, visai ne beaišku, kur mes einame ir kur sustosime.

Martynas Stonys
Southfield, Mich.

CHULIGANIŠKI MELAI IR TIKROVĖ

(Nr. 55). Abu šie bolševikiniai leidiniai su smarkiu įniršiu ragina kovojančius ateistus rauti iš dar tebetikinčių jų tikėjimo šaknis.

"Komjaunimo tiesoje" Ateistinės minties sekcijos vadovas A. Martinonis ir Raseinių rajoninės mokslinės ateistinės propagandos koordinavimo tarybos narė A. Juozaitienė bendrame straipsnyje "Ugdykime kovingus ateistus" raginta ragina "demaskuoti religinius prieštarius". Šie ateizmo instruktoriai giria Pašaltuonio, Vosiliškio, Fikčiūnų Vozbutų pradinį mokyklų ateistus, kurie rengia vaikams ateistinius, "tematinius" vakarus, veža vaikus į Vilniaus ateizmo muziejų. Jie plačiai aprašo apie Šiluvos vidurinėje mokykloje įvykusį "susitikimą su vienuolyno auklėtinu Bataičiu". Toje mokykloje buvo pasakojama vaikams apie "dvasininkijos ir buržuazinių nacionalistų žiaurumus". Raseinių, Ariogalos, Nemakščių vidurinėse mokyklose kalbėta apie "Vatikano reakcinį vaidmenį, apie Lietuvos dvasininkijos siautėjimą vokiečių okupacijos metais". Ateizmo instruktoriai liepia "dirbti su tikinčiaisiais moksleiviais tėvais". Tokius tėvus įpareigoja lankyti ateistines paskaitas, veža juos į Ateizmo muziejų, siunčia į jų namus ateistinę literatūrą. Mokyklose steigiami "ateistiniai kampeliai ir sekmadienio rytai turi būti praleisti tuose kampeliuose.

"Tarybinis mokytojas" paskelbė savo vedamuoju "Ateistai turi būti kovingi". Straipsnyje kalbama apie nenutrūkstamą "ateistinių mokinių auklėjimą". Rašo: "atslūgiu dažnai pasinaudoja bažnyčios tarnai, pasiūlydami pagalbon davatkas, tikinčius senelius bei seneles. Yra faktų, kad bažnytininkai, nusižėgdami įstatymams, organizuoja grupinę vaikų katechizaciją, tiesiog suburia savas 'tikėjimo tiesų' mokyklas." Laikraštis rūpinasi, kad "su silpnėjus ateistinei veiklai, suaktyvėja religininkai". Kaip ir aukščiau cituotasis leidinys ("Komjaunimo tiesa"), "Tarybinis mokytojas" raginte ragina "demaskuoti religinius prieštarius", vedžioti vaikus po ateizmo muziejus, skaityti vaikams antireligines paskaitas, įtraukti į ateistinę veiklą net mokinių tėvus. Vasaros atostogas raginama paversti kovos metu prieš "bažnyčios tarnus".

Nėra abejonės, kad šie taip suderinti savo tematika rašiniai išėjo iš vie no centro, iš tos pat strateginės ateistinės įstaigos. Abejuose laikraščiuose sutartinai rašoma apie "religinius fanatikus", apie "davatkas, tikinčiuosius senelius ir senutes", kurie (iš teksto buginimų) yra stambiausia kliūtis komunizmui statyti.

"Tarybinis mokytojas" yra pagrindinis mokyklinio tvarkymosi bei gairių instruktažo šaltinis. Pavadinę kovą su religija "moksline ateistiniu auklėjimu", tą "auklėjimą" bolševikai pavertė svarbesniu elementu už visas kitas auklėjimo bei mokymo sritis. Sovietinė mokykla, prastaria laikraščio vedamasis, yra "imunitetas prieš religininkų akcijas". Kiekvienam valiasusikurti savo pasaulėžiūrą. Bet pasaulėžiūra ne kuriama policinės valstybės prievarta. Jeigu valstybinė mokykla prievartauja mokinius ir jų tėvus, nedviprasmiškai grąsindama sankcijomis už nepitarimą, kaip gi "daugeliui Vilniaus bažnyčių vadovaujant" vil-

nis. Pavadinę kovą su religija "moksline ateistiniu auklėjimu", tą "auklėjimą" bolševikai pavertė svarbesniu elementu už visas kitas auklėjimo bei mokymo sritis.

Sovietinė mokykla, prastaria laikraščio vedamasis, yra "imunitetas prieš religininkų akcijas".

Kiekvienam valiasusikurti savo pasaulėžiūrą. Bet pasaulėžiūra ne kuriama policinės valstybės prievarta. Jeigu valstybinė mokykla prievartauja mokinius ir jų tėvus, nedviprasmiškai grąsindama sankcijomis už nepitarimą, kaip gi "daugeliui Vilniaus bažnyčių vadovaujant" vil-

niškis kunigas Algirdas Gutauskas dėsto belgų skaitytojams, kad "mes laikome pamaldas lietuvių, lenkų, baltarusių ir... lotynų kalbomis"? Kaip gi tas kunigas aiškina: "katekizmo mokomasi šeimose, dvasininkai patikrina vaikų žinias prieš pirmą komunią".

Ar tas "katalikas" Gold, kurio melų reportažą, net apsilaižydamas stvėrė "Gimtas kraštas", matė "Komjaunimo tiesos" ir "Tarybinio mokytojo" rašinius, kuriais vaikų katechizacija paversta "nusižėngimu įstatymams"?

Į žučių, chuliganiškų melų skleidimą "kryptingai" įsijungė "Gimtas kraštas".

(č.r.)

VIENINTĖLIS LIETUVIS KAILININKAS

NORMANAS BURŠTEINAS

185 North Wabash Avenue

2nd Floor

Chicago, Ill. 60601

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir

677-8489 (buto).



PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts



6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)
5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)
NUOŠIMČIAI ĮSMOKAMI KAS MĖNESĮ

Member F.S.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA



MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Išvažiavus atostogų...(2)

Aplankėme draugus
New Havene

Sodyba ant kalnelio medžių pavėsyje

VYTAUTAS ALANTAS

Kai skaitai spaudoje, kad "jie išvažiavo atostogų ir aplankė draugus" tai skaitytoji tas posakis nesako nieko, bet jis pasidaro prasmingas, kai pats išvažiuoji atostogų ir aplankai draugus. Šiemet, važiuodami vasaroti, mes su žmona suplanavome netikėtai pasilankyti su draugais.

Su savo senais ir gerais draugais Vlada ir Broniu Žemliauskais mes susitikome Okeano Mieste ir, praleidę savaitę ponų Jasinskų prašmatnioje "pilyje" Croft Hall, patraukėme į šiaurę New Haveno link.

Žemliauskai gyvena East Havene, Conn., naujame priemiestyje, ne taip seniai įsikūrę naujoje sodyboje, iš kurios gali spręsti, kaip toli pažengę mūsų darbštūs ir energingi naujakuriai. Aš čia sakau sodyba, o ne namas, nes Žemliauskų nuosavybė apima maždaug vieno akro plotą. Namas pastatytas ant kalnelio, kuris leidžiasi žemyn iš akmenų sukrautomis "kaskadomis" namo priešakyje, o užpakalyje -- supiltomis gan erdviomis plokštėmis. Visa sodyba skendi po gausingai apaugusiais iš seniau užsilikusiais medžiais ir, be to, dar naujai apodintomis jaunomis egletėmis, dekoratyviniais medeliais bei krūmais. O kiek ten iš akmenų kalnelio nuolaidžiuose sudėliotose lysvėse prisodinta puikių gėlių, kas jas suskaičiuos? Vlada ir Bronius yra dideli gėlių mėgėjai. Namo viduje mačiau ant lentynos padėtą "Gėlių enciklopediją". Kitapus namo, pačiame kiemo gale, užvestas nemažas darželis. Prie visų tų grožybių dar reikia pridėti kitapus namo pusiauakalnyje augantį skarotą, tur būt, šimtametį klevą, ir pro sodybą tekančią mažą upelį su tvenkinėliu.

Naujas priemiestis, galima sakyti, buvo iškurtas džiunglėse. Vienas Žemliauskų sodybos pakraštis prie upelio dar ir dabar tebėra "neatkovotas" ir tebesislepia tankynėje. Sunku ir įsivaizduoti kiek naujakuriams reikėjo idėti darbo ir lėšų, kol naujoji sodyba nušvito tvarka ir gražumu! Ant upelio kranto dar ir po šiai dienai teberio gso didelė suverstų medžių krūva. Kaip aukščiau pastebėjau, abu Žemliauskai yra dideli gėlių mylėtojai ir be perstojo rūpinasi savo sodybos puošimu, dažniausiai ir savaitgalius tam reikalui pasiskirdami. Turtingai ir skoningai įrengtas ir erdvas namas viduje.

Inž. B. Žemliauskas dirba vietinėje ginklų pramonėje, o jo žmona -- araudimo bendrovėje.

Ne tik malonu aplankyti seniai bematytus drau-

gus, bet ir įdomupamatyti jų daromą pažangą. veną, galima sakyti, geriau kaip pasiturinčiai.



Bronius ir Vlada Žemliauskai ir rašytojas Vytautas Alantas prieš kalnelį ant kurio Žemliauskai pasistatė savo sodybą.

L. Alantienės nuotrauka

Per juos pamatai aplamai ką yra padarę lietuviai, įsikūrę šiame krašte po antrojo pasaulinio karo. O kai tatai pamatai, tai norom nenorom imi galvoti, kad, kuriantis medžiagiškai, mūsų tautiečiams netrūksta sumanumo, darbštumo ir energijos. Sakysime Žemliauskai atvyko į šį kraštą, kaip ir mes visi, be nieko, o šiandien jie gy-

Manau, kad keliaudami per Ameriką, mes visur prieisime prie tų pačių išvadų.

KNYGOS, KNYGOS, KNYGOS...

Jei Žemliauskų sodyboje pakeleivį stebina ir džiugina gėlynai, medžiai ir aplamai nepaprastai gražus visos sodybos vaizdas, tai kitų

mūsų labai artimų bičiulių ponų Vėbrų namuose stebina knygų ir dalinai paveikslų gausybė, nors ir jie turi užmiestyje nemažą sodą, kur augina ir daržoves. Su Vėbrais mes susitikome tą pačią dieną atvažiavę pas Žemliauskus. Ta proga Vlada suruošė puikias vaises kieme po medžiais. Man jos priminė vaises Lietuvos sename dvare... Kitą dieną mes buvome pakviesti pietų pas Vėbrus.

Prof. Genovaitė Vėbrienė - Židonytė dėsto New Haveno universitete bibliotekininkystės mokslus. Savo laiku ji yra parašiusi prancūziškai išsamią monografiją disertaciją apie O.V. Milašų ir ne taip seniai paskelbė Aidų žurnale Milašiaus plačią bibliografiją. Juozas Vėbra yra chemijos daktaras ir, gyvendamas Amerikoje, visą laiką dirbo vietinės ginklų pramonės tyrinėjimo srityje. Dabar yra išėjęs į pensiją.

Kai apsilankai pas Vėbrus, tai imi galvoti esąs patekęs į mokslininkų salą. Visur knygos, knygos, knygos: lietuvių (čionykščių ir iš Lietuvos atsiųstų), prancūzų -- Vėbra yra baigęs mokslus Prancūzijoje, ponė Vėbrienė taip pat studijavo Sorbonoje -- vokiškų, rusiškų, žodžiu, visokių kalbom ir visokių turinio. Vėbrų namai dideli, itin erdvi sėdėjų kambarys, tačiau knygos nebetilpo ir reikėjo kraustyti į rūsi. Ten vėl atli-

terva erdvoka patalpa ir prikrauta knygų nuo grindų iki lubų. Ten stovi ir rašomasis stalas, tur būt pono Vėbros dirbamasis kambarys.

Retas atsitikimas, kad visa šeima būtų tokia moksli. Jų dukterė Vaiva neatsilieka nuo tėvų. Ir ji pasižymi mokslumu, apsiškaitymu ir labai tvirtu lietuvišku nusistatymu. Sakysime, tėvas pasakoją toki atsitikimą. Kartą mokykloje moksleiviams buvo duotas parašyti rašto darbas iš meno istorijos. Vaiva parašė apie Čiurlionį, paskelbdama jį abstraktinio meno pirmtaku. Paprastai abstraktinio menopradininku priimta laikyti Kandinskį, bet Vaiva jį "nuvainikavo" tokiu būdu: ji nukopijavo vieną kitą Čiurlionio ir Kadinskio paveikslą, ir iš to jos "rašto darbo" buvo aišku kas yra abstraktinio meno pradininkas. Atsimenu, kai mes lankydavome Vėbrus dar anksčiau, kol dar Vaiva buvo maža mergytė, ji visada skaitydavo knygą svečių kambaryje nepaisydama triukšmo... Dabar ji studijuoja garsiam Bostono Massachusetts Institute of Technology. Šią vasarą ji

yra išvažiavusi studijuoti į Lietuvą.

Mūsų bičiulis yra geras pasakotojas, turį gerą atmintį ir užima svečius savo sąmojais, anekdotais ir pasakojimais iš savo netrumpo ir nuotykingo gyvenimo. Kas beko, be abejo, nepraleidome progos padiskutuoti ir mūsų kultūrinės bei politinės problemas. Nors ta diena buvo labai karšta ir tyanki, bet mes kartu su Žemliauskais labai maloniai ir įdomiai praleidome popietę vaišingoje ir knygų kvapsniais atsiduodančioje savo draugų ponų Vėbrų pastogėje.

Sekantį kartą papasakosiu savo išspūdžius iš Putnamo.

SUPERVISOR

Progressive company needs experienced supervisor. Must have 3 to 4 years experience in the field of custom injection molding. Apply at or send resume to:
W-L MOLDING CO.
2212 SHAVER RD.
PORTAGE, MICH. 49081
(51-58)

CANDY PLANT HELP, exp. Hard Candy Spinners, Cooks, Choc. enrober operator, any other plant exp. Perm. pos. Plantation Chocolate Co., 4th & Coates St., Bridgeport, Pa. (Norristown area). 215-277-3000 ask for Mr. Tony Walter. (58-59)

PRODUCTION SHOP

WE NEED EXPERIENCED:
INSPECTORS
SHEET METAL FABRICATORS
N/C OPERATORS
MACHINE ASSEMBLERS
WELDERS

Day and night shifts. We offer steady work. Excellent working conditions and fringe benefits. Call Dave D. Goward, at
DIAMOND AUTOMATION
23400 HAGGERTY RD., FARMINGTON, MICH. 48024
(313) 476-7100
An Equal Opportunity Employer (56-65)

SCREW MACHINE SETUP PERSON

Unique opportunity for person with eight spindle Cone-A-Matic set up experience. New company provides leadership opportunity, top pay, excellent working conditions, for special breed of person skilled in all phases of screw machine activity. This is a growth situation. Arrange confidential interview.

Call:

615-875-9004 (58-59)

FOUNDRY
FOREMAN

General Foreman, 2nd Shift, 200 Employees.
Relocation paid, Charles City, Iowa.

Unusual opportunity for an experienced foundry manager (8 to 10 years). You will be in charge of production coremaking, melting, molding, cleaning of castings, and supervision of 200 employees, including line supervisors. Degree preferred but not essential. Excellent offer. Our company is the fast growing farm equipment division of White Motor Corporation. The location is northeastern Iowa, a pleasant community with many advantages in family advancement. Write at once outlining background and salary history. Your inquiry will be handled confidentially. Immediate reply if qualified. Write to: Kenneth V. Frideres, Employment Manager.



WHITE FARM EQUIPMENT COMPANY

DIVISION OF WHITE MOTOR CORP.
300 Lawler St., Charles City, Iowa 50616

An Equal Opportunity Employer (56-62)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

**BORING MILL OPERATORS
PLASTIC INJECTION
MOLD FINISHER MOLD MAKERS
LEADERS**

FOR ALL SHIFTS

AND
LEARNERS

(MINIMUM 1 YEARS EXPERIENCE)

All benefits paid, top wages, year round programme.

APPLY

ALL STATE INDUSTRIES

71 Park, Troy, Michigan 48064 or
Miss J. Adams, phone 313-585-7727

An Equal Opportunity Employer

JEI JUS NORITE SIŪSTI

**SIUNTINI - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR
VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS
NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS**

**PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.**

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, N. Y. 10019



Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	435-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	342-4240
• BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
• BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
• CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street	376-6755
• CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St.	925-2787
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
• LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
• NEWARK, N. J. — 378 Market Street	642-2452
• NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
• NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
• RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
• SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
• SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue	392-0306
• UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476



KŪRYBA IR MOKSLAS



BŪDINGAS BIČIŲ GYVENIMAS

JONAS MIŠKINIS

Bičių gyvenimas labai įdomus. Bitės gyvena didelėmis tūkstantinėmis šeimomis. Jos labai darbščios. Korius dirba iš vaško, kurį pasigamina pačios. Gamina taip: prisigeria medaus arba saldumynų bei naktaro, parskridusios iškimba į ką nors avilyje ir kabone judėdamos, susikabinusios kojų dėmėmis viena kitą, kad pro jų odą išsiskunktų vaškas. Kitos bitės ji renka, daro iš jo mažučius kamuolėlius iš kurių sulipdo didžiulius korius, kuriuos sudaro iš taisyklingų šešiakampių akučių.

Bitės dirbdamos korius, dirba stropiai ir rūpestingai. Visos dirba vienuodu tempu, ir kamuolėlius padaro vienodo didumo. Kadangi avilybės bitės mažai turi vietos, tai jos korius lipdo taip, kad jiems mažiau vietos reikėtų. Jų padirbti kamuolėliai vienas prie kito gerai tinka. Sulipdę vieną kamuolėlių, užlipdo kamuolėlių apačioje skylės vaiškui, o vidury kiekvienos akutės nerekalingai vašką išspaudžia ir išneša. Todėl akutės pačios savaime pasidaro šešiakampės. Jos dirba nenuilsdamos lyg tarp savęs pasitardamos dėl darbo. Jaunosios neįpratusios dirbti, padeda senosios bitės. Žodžiu, korių gaminimo darbas atima joms gana daug laiko ir triūso.

JŲ DARBĄ STEBINT

Stebint bičių darbą bandomam avilyje, kartais tenka pamatyti, kad jaunos bitės vaško kamuolius padeda ne ten kur reikia, tai toks korys iš eina kreivas. Pamačiusios kitos, tuojau atbėga, suardo anų nulipdytą kory kraštelį ir ima iš naujo dirbti, nulipdo tiesiai ir po to vėl eina dirbti savo darbo, o ši jau tėsia pirmosios jaunos bitės.

Vienas tyrinėtojas norėdamas ištirti bičių gudurumą, suleido bites į tokį avilį, kurio grindys ir stogelis buvo stikliniai. Bitės dažniausiai pradeda korius dirbti nuo avilio viršaus žemyn, o kartais ir iš apačios aukštytyn. Šį kartą jos, pamatčiusios, kad nei iš viršaus nei iš apačios negalės pradėti korių lipdyti, tai lipdė nuo vieno šono link kito. Pamatę stebėtojas, padėjo stiklą ir prie antros avilio sienelės. Ir ką gi padarė bi-

tės? Jos išlenkė kory, nulipino jį iki trečios sienelės ir čia prie jos prilipdė. Žinoma, joms teko dirbti visai neįprastu būdu, visai kitaip negu visuomet dirbdavo, tai ir korių akelės buvo ne visai tiesios.

MEDUS

Bitės į korius supuola surinkti iš gėlių medų. Bitėms medus reikalingas žiemai, kada jos pačios juo minta ir perus maitina.

Medaus rūšių yra daug, priklauso nuo augalų, iš kurių bitės surrenka. Žmonės labiausiai mėgsta šviesų medų. Mat, šios spalvos medus gaunamas iš liepų, baltųjų ir rausvųjų dobilų žiedų. O kai susicukrėja būna šviesus, baltas. Tamsusis medus, Lietuvoje, bičių surenkamas iš grikių ir viržių žiedų. Jis esti rausvos ir rudos spalvos. Toks medus karštas karstelėja, ir be to, aromatas kiek skirtingas. Medus surinktas bičių iš įvairių augalų žiedų vadinamas mišriuotu. Toks medus turi įvairių spalvų ir aromatą. Šviežias medus esti tvasus. Kiek pastovėjęs susikristalizuoja. Kristalizacija priklauso nuo meduje esančio vandens kiekio.

Lietuvos gyventojai į medų nežiūrėdavo kaip į svarbų maistą. Viena medaus rūšis prie maisto vartojama, kita -- vaistams. Maistui labiau mėgstamas grikių bei žiedinių augalų medus: vaistam -- pušų ir liepų. Vaistam medus tinkas tik senas, susicukrėjęs. Tokį medų džūkai kaimiečiai vartoja nuo daugelio susirgimų bei negalavimų, būtent: sunkiam kosuliui sušvelninti, nuo susisaldymo ir karščiavimo, gerklės užkimimo ir anginos. Visais atvejais geria su karštu pienu 2-3 kartus per dieną. Plaučių gydymas (džiova sergant) medus su atitinkamomis vaistazolėmis laikomas pagrindinis vaistas. Medum gydo ir išorinius skaudulius -- vortį, rožę, puliuojančias žaizdas ir kitokias. Toks vaistas padaromas tepalo pavidalu iš riebalų, vaško, sakų, svogūnų, na, žinoma, ir medaus. Medų laiko vaistams ekeftingesniu pavasario pirmojo kopimo.

RŪŠYS

Avily gyvena kelių rūšių bitės. Kiekvienam avilyje yra bičių motinė, bitės darbininkės ir tranai. Visos bitės: motinė, darbininkės ir tranai išauga iš motinos padėtų kiaušinėlių. Vienus kiaušinėlius motinė deda didžiausiose korių akutėse ir iš šių išauga motinė, kitus deda mažesnė

se akutėse -- išauga tranai, o iš mažiausių akučių -- išauga darbininkės bitės.

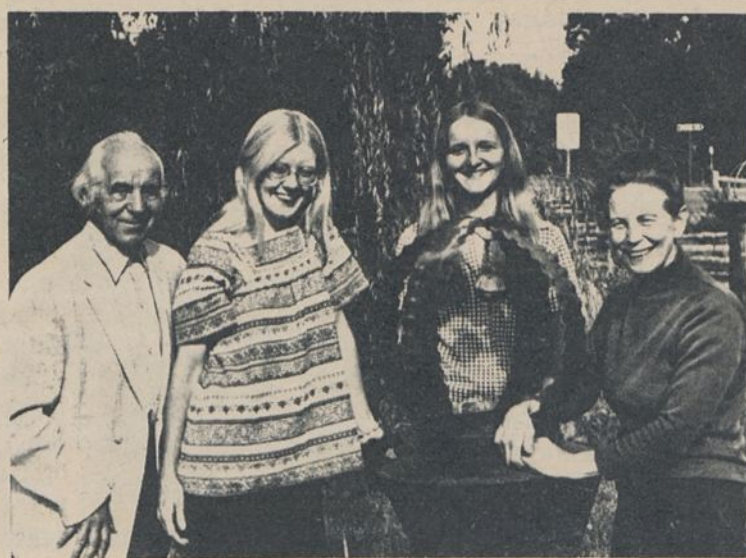
Tačiau ne visos bitės lipdo sau lizdus iš vaško. Yra tokių bičių, kurios vadinamos mūrinių bitėmis ir dailidėmis. Pvz., Afrikos Alžire yra bičių mūrinių, kurios korių nelipdo, o deda kiaušinėlius sraigčių kiautuose. Radusios kur sraigčių kiautą jos jį rūpestingai išvalo, prineša įjimaisto, sudeda kiaušinėlius, o skylutę užlipdo tvirtu kaip akmeniu cementu. Tokio cemento pagamina tik šios bitės.

Dailidės bitės irgi ne daro korių. Jos išgraužia medžiuose didokas skylės, kurias pertvarkydamos padaro daug mažųjų kambrėlių. Pertvarkas padirba iš medžių droželių: droželes tvirtai sulipdo. Kiekvienam kambarėly padeda po vieną kiaušinėlių ir prineša maisto. Šalia visų kambarėlių bitės -- dailidės išgraužia dar tam tikrą kelią naujai išsiritusioms iš kiaušinėlių jaunos bitėms.

Be to, yra bičių, kurios lizdus taisosi žemėje. Viena rūšis kasasi žemėje duobes ir įkloja jas aguonų žiedų lapeliais. Tokių lapelių suklėja keletą eilių ir padeda į juos kiaušinėlius. Padėjusios kiaušinėlius, duobes užkasa. Iš aguonų žiedų lapelių šios bitės padaro duobelėse žiedus, susukdamos juos į apvalų pluoštelį. Tame pluoštely ir būna sudėti kiaušinėliai. Visą lizdą apkasa žemėmis ir įjinet atpažinti ir surasti sunku.

BIČIŲ KARAI

Bitės mėgsta kariauti. Jos dažniausiai kariauja dėl medaus. Yra bičių, kurios vien tik plėšimu gyvena. Jos skrenda plėšti svetimo avilio po vieną, o kartais visu pulku.



Dailininkų Antano ir Anastazijos Tamošaičių sodyboje Kanadoje. Iš kairės: dail. A. Tamošaitis, Nora Janavičiūtė, Rūta Butkutė ir dail. A. Tamošaitienė.

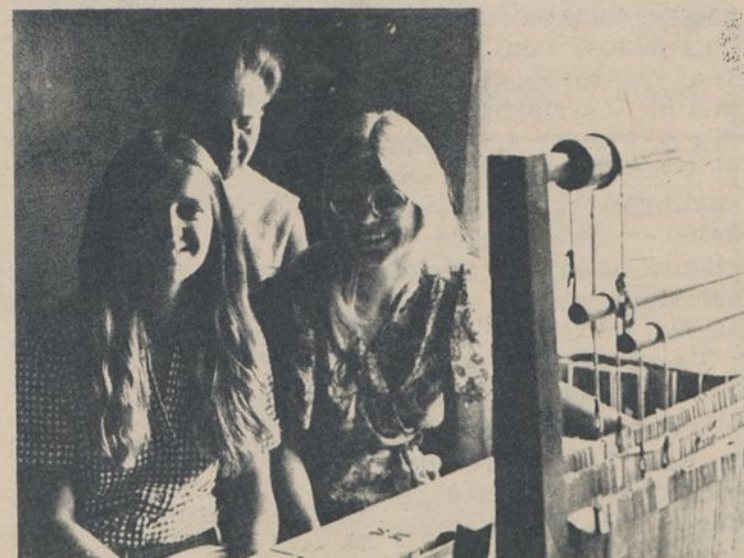
P A D Ė K A

Širdingai dėkojame dailininkei Anastazijai Tamošaitienei už labai gražiai ir įdomiai pravestus audimo kursus.

Paprastai p. Tamošaitienė privačioms pamokoms priima tik jau gerai austi mokančius asmenis, pasitobulinimui ir tik keletas dienų kursui. Mums, dar tik pradedančioms, ji pašventė visą mėnesį iš savo darbingiausio sezono -- vasaros laikotarpio.

Su staklėmis išmokome austi įvairiančius audeklus, juostas, kaišytinius raštus. Pačios turėjome suverti nitytis ir išausti įvairių rūšių audimo pavyzdžius. Ant specialių rėmų užmėtė ir išaudėme po mažą kilimėlį, gobelną. Ypatingą dėmesį p. Tamošaitienė

Kyla karas. Kurios stipresnės tos nugali. Plėšikės dažniausia įlenda į avilį, nudobia tos šeimos motinė ir tuomet visos to avilio bitės pakrinka. Ištirta, kad yra bičių, kurios vien plėšimu tesiverčia. Jos užpuola ir išplėšia vieną po kito kaimyninius bičių avilius, o kai kada ir visus. Kai kurios bitės plėšia ne avilius, bet užpildinėja bites nešančias į savo avilį medų. Plėšikės, pamatčiusios lauke bitę su medum, puola ir atima iš jos medų. Sugavusios vienos laiko už kojų, kitos visai žaibo ir bado kol šioji iškiša liežuvėlį. Plėšikės to ir tereikia: nučiulpia nuo liežuvėlio medų ir paleidžia pusgyvę svetimą bitelę.



Audimo studijoje Tamošaičių sodyboje. Prie staklių sėdi R. Butkutė ir N. Janavičiūtė. Už jų stovi dail. A. Tamošaitienė. A. Tamošaičio nuotrauka

kreipė į audimo meninę pusę: spalvas, raštus, kompoziciją, kaip iš siūlo išgauti darnias formas, prilygstančias piešiniui.

Kol išaudėme savo kilimėlius, gerai supratome, kiek laiko, kantrybės, ir gabumų reikėtų, norint pasiekti savo mokytojos dail. Tamošaitienės audimo gražumą!

Dėkojame ir dailininkui Antanui Tamošaičiui, kuris mums dėstė audimo teoriją, techniką, schematiniai pailiustravo, kaip veikia įvairių rūšių staklės bei audimo rėmai, kaip paruošiamas kilimui ar gobelenui kartonas -- piešinys, būsiam audiniui. Jis pamokė, kaip daryti tautiniams drabužiams dekoratyvines sagas iš sidabro, vario, ir kitų metalų, taip pat padarė mums rėmus kilimėliams austi. Ir jis visur akcentavo meno svarbą, kad ir paprasčiausiam audinyje. Dail. A. Tamošaičio pasakojimų apie Lietuvą, lietuvių meną, jo asmeniškų pergyvenimų, jo

anekdotų, galėjome klausytis po keletą kartų, ir vis būtų įdomu. Jis mums aiškino ir apie savo tapybą, jos techniką, kaip išgauna linijų, formų, spalvų efektus, ko šiuo metu ieško savo kūryboje.

Negalime užmiršti ir dail. A. Tamošaitienės vaišingumo. Nors ji vis dejavo, skundėsi laiko trūkumu, bet ji kažkaip surasdavo išvirti gerus pietus, vakariene, iškepti skanių pyragų, kuriais ir mus kasdien vaišindavo. Vietoj "coca-cola" ji mus įpratino gerti medum pasaldintą kavą ir arbatą. Valgant, prie durų prisista-

tydavo ir jų "čipmunkų" šeimyna, o kai pavalydavome, bėgdavo drauge su mumis į audimo studiją, kur užlipę ant staklių patikrindavo mūsų darbą... Su gailėsčiu atsisveikinant palikome p. Tamošaičių lietuvišką pastogę. Didžiuojamės turėjusios progą artimiau pažinti tokius gerus mokytojus, didelius menininkus, ir nuoširdžius globėjus.

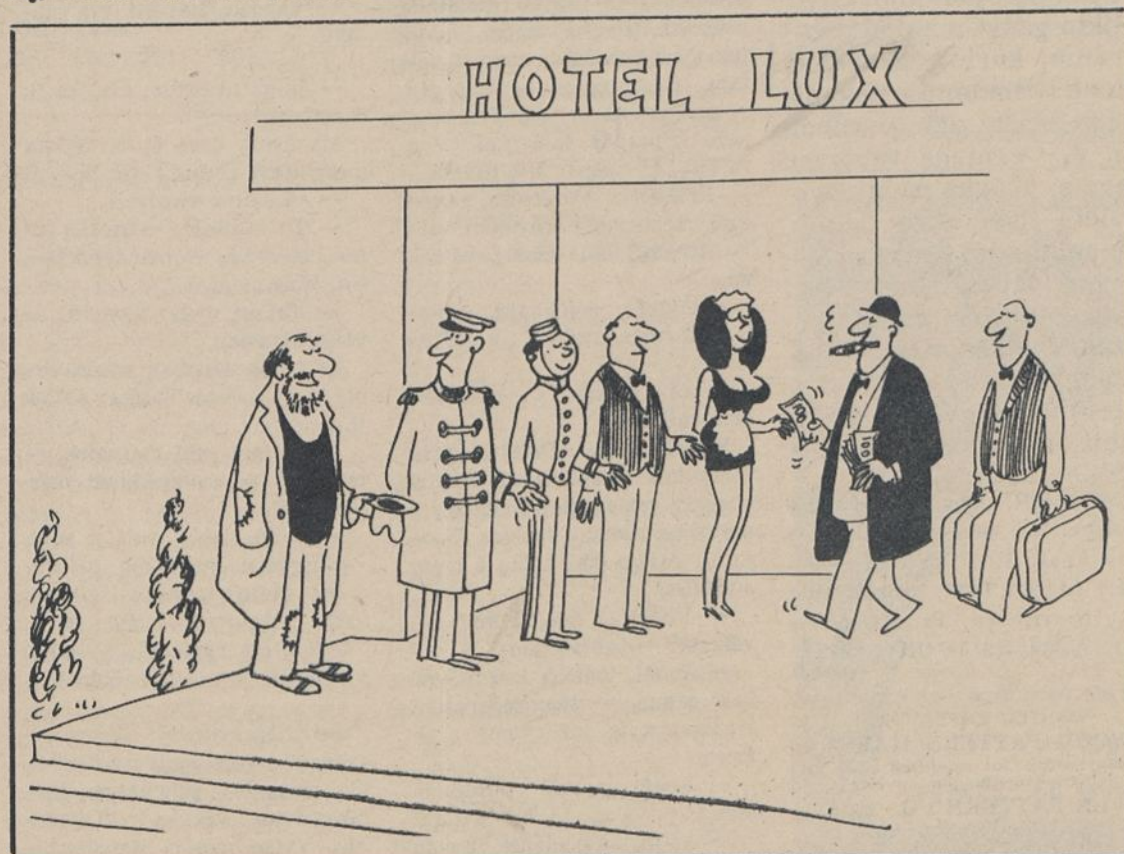
Dar kartą širdingas aciū!
Rūta Butkutė ir
Nora Janavičiūtė
Clevelandas, Ohio

ROOFING MANUFACTURER
NEEDS
FACTORY EMPLOYEES
* PERMANENT POSITION *
* GOOD PAY *
* OVERTIME AVAILABLE *
* PAID HOLIDAYS *
* 2 WEEK PAID VACATION *
1st YEAR
* COMPANY BENEFITS INCLUDING
INSURANCE AND RETIREMENT
Apply in person call or write
LLOYD A. FRY ROOFING CO.
4795 FREDERICK DR.
FULTON INDUSTRIAL BLVD.
ATLANTA, GEORGIA
(58-60)

DIE MAKERS
TOOL ROOM SURFACE
GRINDER HANDS
TOOL MAKERS
First class only, day or night shift, job shop experience on progressive dies and medium tool and die work. High hourly rate plus night shift premium, fringe benefits, paid vacation, and holidays. We speak German, Croatian & Slovenian. Write or call
TREMONT TOOL & GAGE
8003 Clinton Rd., Cleveland, Ohio
216-281-3346
(55-61)

DESIGNER or DETAILERS
For special Machinery Manufacturing Co. Long range program, overtime, quality company, & benefits.
APPLY
EXPERT AUTOMATION, INC.
17144 MT. ELLIOT
DETROIT, MICH.
(313) TW 1-4327
(59-65)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
For the following positions:
• FLOOR INSPECTORS
• DIE CAST OPERATORS
• ZINC & ALUMINUM
• REMELT OPERATORS
• ZINC & ALUMINUM
FOR ALL SHIFTS
Steady work, excellent wages & company benefits.
Apply in person
DYNAC CORP.
229 KERTH
ST. JOSEPH, MICH.
An Equal Opportunity Employer
(55-64)



Be žodžių...

EUROPOS LIETUVIAI

LIUDAS VISMANTAS

Kas kaltas?

Vokietijos LBV "Informacijos" š.m. liepos 15 d. 6/7 numerio vedama jame "LB -- organizacija" kritiškai apžvelgia veiklos būklę. Be kitko, ten rašoma: "Tačiau yra visa eilė kitų, smulkesnių statuto nuostatų, kurie yra vyriausiojo Vokietijos LB organo, jos Tarybos, priimti ir visus narius įpareigojantys. Pvz., pareiga kviesti LB apylinkės susirinkimą bent kartą per metus (15 parag.). Vokietijos LB Valdyba neseniai patikrino, kaip uoliai šio nuostato laikosi apylinkės ir patyrė mažai džiuginančius faktus. Tik 5 apylinkės yra turėjusios savo metinį susirinkimą 1973 m., o 1972 dar 4. Iš viso gi yra 33 Vokietijos LB apylinkės. Tad didžioji dalis -- 24 apylinkės -- statuto 15 paragrafo rei kalavimo neima dėmesin".

Pagal stautą apylinkės vadovybė yra renkama vieneriems metams. Tai gi, šiuo metu Vokietijoje tėra gyvos 9 apylinkės, likusios 24 yra popierinės. Tame pat straipsnyje minima apylinkė, kuri paskutinį kartą vadovybę rinko prieš 15 metų! Ar tokia apylinkė galima laikyti sąrašuose? Tai iš Gogolio raštų "mirusi siela".

Kas kaltas dėl tokio apylinkių apsilaidimo? Pirmoje eilėje apylinkių pirmininkai, jeigu tokie dar apylinkėje egzistuoja. Jei apylinkės pirmininkas nepajėgia susaukti susirinkimo ar korespondenciniu būdu pravesi apylinkės vadovybės rinkimų, jis turi pasitraukti ir apylinkę likviduoti. Kur pirmininkai organizaciniu požiūriu yra pajėgūs, pv. Huettenfelde, Muenchene, ten ir apylinkės statutiškai gerai tvarkosi.

Tačiau ne vien apylinkių pirmininkai yra kalti, bet kalta ir VLB Valdyba kuri nesirūpina apylinkių organizaciniais reikalais. Jeigu KV nariai per 15 metų nenuvažiuoja į apylinkę ir neparagina apylinkės pirmininko susaukti metinį susirinkimą, tai apylinkė 15 metų sąrašuose egzistuoja su vienu pirmininku. Suprantama, Krašto Valdyba -- trys asmenys -- ne pajėgia per metus apvažinėti visų 33 apylinkių. Bet dar veikia Krašto Taryba iš 15 asmenų. Ar vienas Tarybos narys negali pasirūpinti, kad dvi apylinkės per metus būtų jo aplankytos ir statutiškai sutvarkytos, kitaip tariant būtų susaukti metiniai apylinkių susirinkimai ir išrinktos vadovybės. Ar tai būtų už dedama didelė našta Tarybos nariams?

Vertėtų KV svarstyti ir šį klausimą, ar nebūtų prasmingiau vietoje studijų savičių ir Vok. LB darbuotojų suvažiavimų organizuoti pirmininkų ir bendruomenės vadovų organizacinius kursus, kur praktiškai būtų paruošiami apylinkių darbuotojai.

"Gyvenimiškas atsinaujinimas", kaip straipsnio autorius tiki, savaime neateis, reikia ne tik ieškoti naujų kelių, bet ir tuos kelius konkrečiais darbais tiesiti.

* Bonn-Koelno apylinkės susirinkimas įvyko gegužės 12 d. Solingene. Susirinkimui pirmininkavo Tarybos narys dr. V. Bylaitis, sekretoriavo stud. And. Šmitas. Apylinkės pirm. M. Kiuzauskas pranešė, kad veikia dvi vargo mokyklos su 20 mok. Joms vadovauja pats pirmininkas. Tautinių šokių grupei vadovauja S. Baltuvienė iš Belgijos. Apylinkės valdybon išrinkti: M. Kiuzauskas -- pirm., A. Makutėnas -- sekr., E. Rotkis -- sekr., Mo. Strumila -- izd. Revizijos kom.: J. Rotkis ir J. Ašmantas. Jaunimo vadovai: H. Bertulaitis ir stud. P. Veršelis. Liet. Mot. Klubo pirm. P. Ivinskienė.

* Lebenstedto apylinkės nariai išsitrinko tokia valdyba: pirm. -- Ant. Kairys, vicepirm. -- Jul. Gucaitis, sekr. -- Fr. Gaueris ir izd. -- Em. Šneideraitis.

* Huettenfeldo, vad. Romuvos, apylinkės susirinkimas, įvykęs birželio 9 d., išsitrinko naują vadovybę: pirm. -- Sal. Antanaitis, sekr. -- Ant. Veršelis ir izd. E. Kaciucevičius. Kontrolės kom. -- kun. J. Dėdinas ir mokyt. V. Svilas. Pažymėtina, kad apylinkė jau 20 m. pavyzdinai vadovauja vyr. mokyt. Sal. Antanaitis. Apylinkė ypač veikli kultūrinėje srityje.

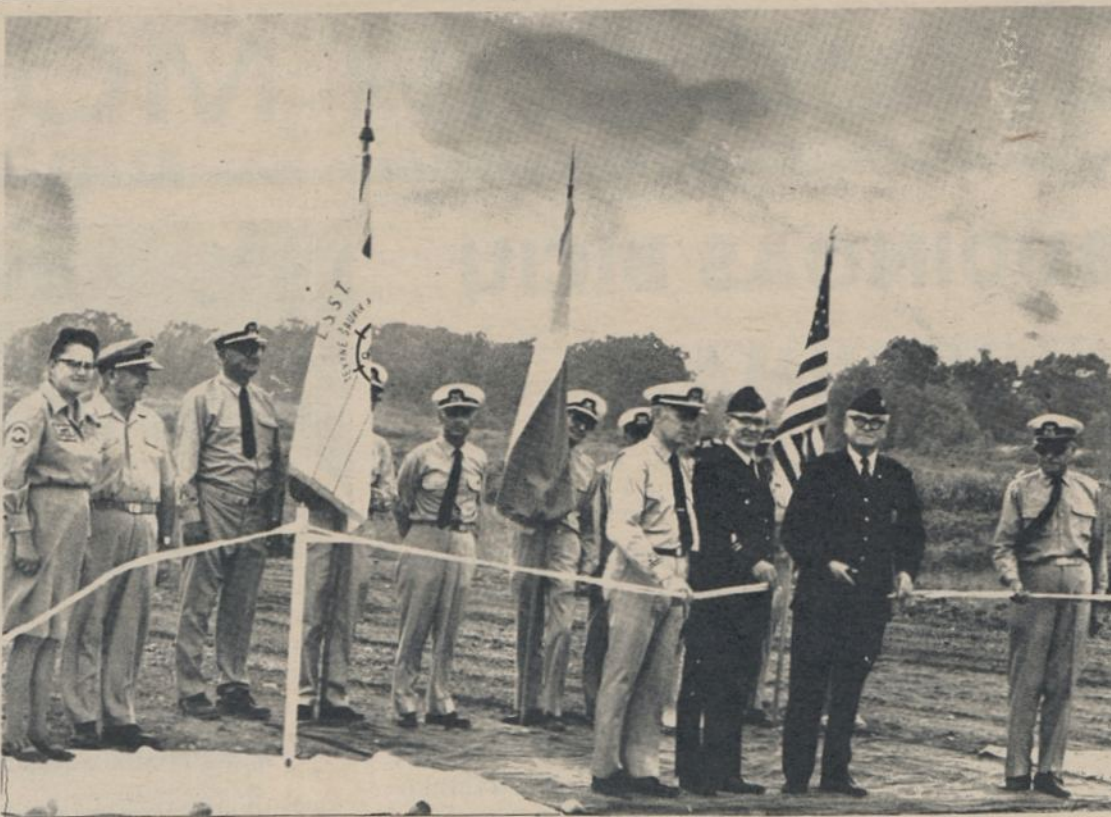
* Kaiserslauterno ir Schwettzingeno darbo kuopose, kur dirba nemaža lietuvių vyrų, buvo paminėti tragiškieji birželio įvykiai, lietuvių ištremimai į Sibirą.

* Miesau apylinkės valdyba ir dr. St. Šereika liepos 7 d. suruošė gegužinę, kurioje dalyvavo per 30 lietuvių.

* Birželio 30 d. Londone LAS, Sporto ir socialinis Klubas suruošė birželio įvykių minėjimą. Ta proga į Londoną atvyko Nottinghamo LAS skyriaus suruošta išvyka -- 53 asmenys, jų tarpe nemaža jaunimo. Buvo alikta gausi meninė programa, kurioje E. Vainorienė kanklėmis pakankamai keletą dainų melodijų. J. Černiaus vadovaujamas choras padainavo keletą išpūdingų dainų. Įžanginį žodį tarė S. Kaspara, užbaigiamąjį -- LAS Angl. V. pirmininkas P. Mašalaitis. Buvo pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės ir mirusieji Sibiro kankiniai.

MECHANIC or Mechanic's Helper for bus co. Full time pos. Apply SCHUYLKILL VALLEY LINES, INC., 1000 E. Main St., Norristown, Pa. Telephone Mr. Aubot, (215) CH 2-1222. (58-62)

WANTED EXPERIENCED WOOD PATTERN MAKERS Steady work for qualified men and fringe benefits plus overtime. US PATTERN CO., INC. 29600 32 MILE RD. RICHMOND, MICH. 48063 313-727-7531 (58-62)



Jūros šaulių švyturio kuopos šaudykla netoli Dainavos liepos 22 d. buvo iškilmingai atidaryta, LŠST cv. pirm. Vincas Tamošiūnas perkirpo kaspiną, kurį laikė Alfonsas Šukys, Marijonas Šnapštys ir Mykolas Vitkus.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

PARĖMĖ KULTŪRINĘ VEIKLĄ

Detroito Lietuvių Organizacijų Centras surengtame Pavergtų Tautų Festivalyje, kuris įvyko liepos 13-15 d. savo dviejose maisto ir viename gėrimų pavijone padarė apyvartą sumoje \$4,800. Apmokėjus visas sąskaitas ir organizacijų centrui liko gražas pelno. Jis tą beveik visą pelną paskirstė taip: Po \$20 -- paskyrė Dirvai, Draugui, Naujienoms, R. Valadkos radijo valandėlei, Amerikos Lietuvių Balsui, Vilniaus 650 metų paminėjimui. Po 100 dol. sporto išvykai į Europą paremti ir kanklininkams nupirko vienas kankles; 75 dol. Windsorio studentų kvarteto vadovei Valei Tautkevičienei; 400 dol. lietuvių kambariui Wayne State Universitete įrengti ir 500 dol. Tautos Fondui (Vliukui).

Tokiu būdu kultūriniam reikalams organizacijų centras iš savo uždarbio išdalino net 1,295.00 dol. Garbė organizacijų centrui ir jo vadovybei už tokią gražią kultūrinę reikalių įvertinimą. Žinoma daug darbo teko idėti, bet šis darbas gražiai ir apsimokėjo. Organizacijų Centro valdybai pirmininkauja Antanas Sukauskas.

nizacijų centrui ir jo vadovybei už tokią gražią kultūrinę reikalių įvertinimą. Žinoma daug darbo teko idėti, bet šis darbas gražiai ir apsimokėjo. Organizacijų Centro valdybai pirmininkauja Antanas Sukauskas.

MIRĖ J. DZERBUNAS

Liepos 23 d. 5:45 ryto Lincoln ligoninėje mirė Juozas Dzerbunas, sulaukęs 83 metus. Buvo kilęs iš Vilniaus krašto. Trečiądienį 7 val. vak. Yolandos Baužienės laidotuvių koplyčioje, vadovaujant kun. Kazimierui Simaičiui buvo sukalbėtas rožinis. Ketvirtadienį liepos 26 d. po atlaikytų Šv. Antano bažnyčioje pamaldų, kurias laikė kun. K. Simaitis, kun. D. Lingvinas ir kun. V. Kriščiunevičius, buvo nulydėtas į Holy Sepulchre kapines amžinam poilsiui. Liko dukterė Elena ir žentas Albertas Misiūnai. Trys anūkės: Rūta, Valė ir Ramunė ir kiti giminės.

DU ŠAUKŠTELIAI, DU PIRŠTELIAI...

Elena Vasyliūnienė

Vaikščiojau meno muziejuje Berkeley, Kalifornijoje ir atstojau prieš plačią pilką sieną, ant kurios kabėjo keli modernūs paveikslai ir vienas tradicinis peizažas. Paskui mane į salę įėjo grupė vaikų su savo mokytoju. Viena mergaitė, atsiskyrusi nuo grupės pribėgo prie peizažo ir pradėjo šaukti: aš mėgstu šitą, aš mėgstu šitą paveikslą. Priėjęs prie židurtojas, ar mokytojas stengėsi atitraukti vaiką dėmesį į šalia esantį abstraktą.

-- Židurė, -- jis sakė, -- kokios formos gražios, tik išžiūrėk.

-- Aš mėgstu šitą, -- protestavo vaikas.

Susidomėjau. Priėjusi prie mergaitės paklausiau, kurios spalvos yra medis, sniegas, ir mergaitė tiksliai spalvas žinojo. Ji galėjo būti kokių 6 metų amžiaus.

-- Kodėl tu mėgsti šitą paveikslą? -- paklausiau.

-- Todėl, todėl... kad jis yra kaip gamta, -- skambėjo vaiko atsakymas ir jos akytės prašvito.

-- Kodėl gamta? -- paklausiau, -- ką gi tu čia matai?

-- Aš matau medžius, ir sniegą... ir... dangų ir... kalnus, -- Ar tai viskas? Čia dar

yra kažkas, židurė, -- pasakiau.

Mergaitė įtempė dėmesį ir po minutės su džiaugsmu ji pasakė: -- Vanduo, štai čia yra vanduo.

-- Jeigu tu būtum čia, ką tu darytum?

Atsakymą davė šį kartą kita mergaitė:

-- Aš eičiau maudytis.

-- Tu kvailė, -- atsakė pirma mergaitė, -- maudytis žiemą, kada sniegas...

-- Tai ką gi tu darytum, -- vėl paklausiau.

-- Aš pastatyčiau sniego senį, ir su vaikais šokčiau aplink jį...

-- Tu esi gabi mergaitė, -- pasakiau ir atsiveikinus nuėjau į šalį.

-- Ačiū, labai tamstai ačiū, -- girdėjau mokytoją sakant.

Po kelių minučių išgirdau, kaip mokytojas klausė vaiko: "Kokios čia spalvos", o vaikas visai į šį paveikslą nežiūrėjo...

Buvau pakviesta į vienus namus, į kuriuos ponias atvedė gražią mergaitę, kaip lėlytę, kuri buvo dviejų metų ir 10 mėnesių. Vaiko motina lietuvė, bet mergaitė nekalbėjo lietuviškai visai. Pamačiau, kad vaikui

MILLWRIGHT

Process equipment maintain and install piping and equipment. Experience required.

WELDER

Fabrication and repair of ducts, pipes and structures. Ferrous and non-Ferrous. Experience required.

Good pay and fringe benefits, day work. Apply Monday through Friday 8 a. m.-3 p. m.

E. I. DU PONT DE NEMOURS

2981 Independence Road
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (53-61)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

TOOL AND DIE MAKERS Job experienced preferred. Able to work from blue prints and close tolerance.

For a new manufacturing plant now open. For further information call Lew Taylor 904-284-5611 or apply to PYRAMID AND INDIAN HEAD CO.

300 S. MAGNOLIA AVE. GREEN COVE SPRINGS, FLA. (58-65)

jo ranka pėmė dešros gabalėlį ir įdėjo į vaiko burnelę. Mergaitė su piktu išspiovė dešros gabalėlį ant stalo, nuo stalo piktai su ranka numetė ant grindų ir pradėjo rėkti. Visa pirmąją dieną šviesi nuotaika išnyko. Prieš mus nebebuvo džiaugsmo kupinas mažas vaikas, bet pikta, trypt. Čiojanti raganėlė. Kur gi dingio užkerėtas susižavėjimas vienu šaukšteliu ir vienu piršteliu? Dingio, nušluotas nežinojimo, kurio suaugęs yra pilni. Mergaitė rėkė ir tryptėjo kojų tėmis ir tokioje nuotaikoje ją išvedė iš kambario.

Ar ji kada atsimins, kad atleidimo momente, kada jos protelis pabudo skaitiui vienas ir du, kad eksperimentavimo metu buvo žiauriausiai nuskriausta, nes bijota, kad staltiesė galės susitepti, kad ji galės paimti dešros ir norėjo paskaičiuoti. Ties ties rankutę sakydama: viena, vienas... Šiuo momentu jau atėjo "pagalba". Suaugusio-

Mes prašome Jūsų surasti tik VIENĄ skaitytoją!

Naujiems skaitytojams Dirvos metinė prenumerata pirmaisiais metais \$10.00, studentams, gyvenantiems prie universitetų -- \$6.50.

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojo pavardė ir vardas

Adresas

P. S. Asmuo, suradęs du naujus prenumeratorių ir atsiuntęs pinigų, gauna dovanų knygą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PENSININKŲ KLUBO VEIKLA

Neseniai įsisteigęs Clevelando lietuvių pensininkų klubas, plėsdamas savo veiklą, organizuoja ekskursiją į Washingtoną D.C. Bus galimybė aplankyti Baltuosius Rūmus ir kitas valdžios įstaigas, o paskirti gidai — aprodys mies to gražias ir dėmesio vertas vietas.

Ekskursija numatoma š.m. rugsėjo mėn., bet tikslus jos laikas bus aptartas per visuotiną klubo narių susirinkimą. Š. m. rugpiūčio 12 d. 4 val. p.p. Naujosios Parapijos salėje, 18022 Neff Rd.

P A D Ė K A

Š. m. liepos 10 d. Lake County Memorial ligoninėje. p. dr. Čepulis padarė man ganą sunkią ir sudėtingą vidaus ligų operaciją, po kurios jaučiuosi gana gerai ir baigiu sveikti namuose. Už taip gerai padarytą operaciją, ir po operacijos dar man gulint ligoninėje dr. Čepulio žinioje, jo tolimas gydymas ir parodytas nepaprastas rūpestingumas



Nors paskutiniu laiku Clevelande kas savaitę rengiamos viena ar kelios gegužinės, bet praeitą sekmadienį, liepos 29 d., gražus oras sutraukė didelį būrį svečių į p.p. Dautų sodybą, kur vyko ALTS-gos Clevelando skyriaus gegužinė. Nuotraukoje vienas iš stalų su svečiais medžių paunksmėje. Iš kairės: svečias iš Floridos, buvęs clevelandietis E. Variakojis, P. Kudukis, dr. K. Pautienis, V. Rutkauskas, P. Mainelis, p. Snarskienė, p. Malskienė, J. Malskis, p. Žagarskienė ir J. Žagarskis.

J. Carlos nuotrauka

mas mano sveikata, mane tiek sujaudino, kad viešai noriu jam pareikšti savo gilią pagarbą ir dėkingumą.

Ta pačia proga dėkoju p. Br. Gražuliui ir p. Karsokienei už aplankymą manęs ligoninėje ir įteiktą gėlių puokštę su geriausiais linkėjimais Bendruomenės vardu.

Taip pat esu nuoširdžiai dėkinga visiems tiems prieteliams ir pažįstamiems, kurie lankė mane ligoninėje, bei sveikino raštu ir žodžiu linkėdami man sveikatos.

Su gilia pagarpa
Stasė Lozoraitienė



J. Žagarskis, Ig. Stankevičius, P. Mitalas, Vl. Dautas, mielai užleides savo sodybą gegužinei, ir V. Staškūnas, J. Carlos nuotrauka



Kas bus laimingasis? Gegužinėje J. Budrienė duoda jaunuoliui ištraukti laimingąjį bilietą. Nuotraukoje matomi Verbyla, Budrienė, Dučmanas ir ALTS-gos Clevelando skyriaus pirm. J. Mockus, J. Carlos nuotrauka

PARDUODAMO NAMO APŽIURĖJIMAS

Šį sekmadienį, rugpiūčio 5 d., nuo 12 iki 6 val. vak. 17925 East Park Dr. Arti Nauj. parapijos bažnyčios. 3 miegamieji kolonialinis. Valgomasis, 1½ vonios. Virtuvė su valgymo vieta. 2 ugniakuriai. Rūsų su žaidymo kambariu. Salkos. 2 mašinų garažas. Kaina sumažinta iki 27,500. Skambinti 442-0147.

PARDUODAMAS NAMAS

Savininkas parduoda namą, mūrinį, vienos šeimos, E. 185 St. rajone, arti mokyklos ir bažnyčios. Skambinti nuo 3 iki 7:30 v. v. tel. 486-6540. (56-59)

• Perkant ar parduodant namus, prašomė kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

Dviejų šeimų namas, dvigubas garažas, 2 įstiklinti gonkai, prie pat Naujos parapijos. Skambinti nuo 6-8 val. 531-8885. (56-59)

Skaityt kit ir platinkit
DIRVĄ

FORD MOTOR CO. CLEVELAND CASTING PLANT

IS NOW INTERVIEWING:

ENGINEERS
MECHANICAL ENGINEER
ENVIRONMENTAL CONTROL ENGINEER
HYDRAULIC, PNEUMATIC or PROCESS PIPING ENGINEER
ELECTRICAL ENGINEER
PLANT ENGINEERING STRUCTURAL DESIGN ENGINEER
PLANT ENGINEERING DESIGN DRAFTSMAN

Must have experience in reviewing drawings and Specifying equipment and procedures used in Foundry Production Operations. Experienced in field installation and follow up. Must be able to develop equipment replacement projects and work closely with Maintenance Personnel for Operation and Equipment Improvement. Must have the ability to express ideas and opinions in verbal and written manor.

IF INTERESTED CALL

216-433-7000 ext. 633

OR APPLY AT

FORD MOTOR CO. CLEVELAND CASTING PLANT

5600 ENGLE RD., BROOKPARK
CLEVELAND, OHIO

Between 8 A.M. & 4 P.M.

Saturday 7/28/73 or Monday thru Friday

An Equal Opportunity Employer

(58-59)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitą mūsų teletype susisiekimą su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankyt arba skambinkit mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114



CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ ATIDARYMO IŠKILMĖS

PO VIENERIŲ METŲ KANTRAUS DARBO, DOSNIŲ SAVO KOLONIJOS LIETUVIŲ REMIAMI, BAIGIAME STATYBOS DARBUS. DŽIAUGDAMIESI TUO ĮVYKIŲ, KVIEČIAME VISUS CLEVELANDO LIETUVIUS IR BIČIULIUS IŠ KITŲ MIESTŲ DALYVAUTI NAMŲ ATIDARYMO IŠKILMĖSE.

PENKTADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 17, 8 VAL. VAK.

KLUBO ATIDARYMAS

ĮĖJIMAS LAISVAS

ŠEŠTADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 18, 8 VAL. VAK.

NAMŲ ATIDARYMO BALIUS

Muzikinę programą atlieka
OPEROs IR KONCERTŲ SOLISTĖ
ALDONA STEMPUŽIENĖ
IR
PIANISTAS VIRTUOZAS
ANDRIUS KUPREVIČIUS
KVETIMAI \$25.00 ASMENIUI

SEKMADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 19, 1 VAL. P. P.

NAMŲ ATIDARYMO AKTAS

PAŠVENTINIMAS. DEDIKACIJA, STATYBOS RĖMĖJŲ PAGERBIMAS.
ĮĖJIMAS LAISVAS

CLEVELANDO LIETUVIŲ ŠIMTMEČIO ISTORIJOJE PIRMĄ KARTĄ IŠAUGO NAUJI KOLONIJOS NAMAI. TODĖL VISI KVIEČIAMI GAUSIAI DALYVAUTI ŠIOSE ISTORINĖSE IŠKILMĖSE IR DARBŲ PABAIGTUVĖSE.

Kvietimus baliui nedelsdami rezervuokitės telef. (216) 531-2131 arba laiškais — 877 E. 185 St., Cleveland, Ohio 44119.

LITHUANIAN VILLAGE INC.
DIREKTORIŲ TARYBA

PARDUODAMAS NAMAS

Atidarytas nuo 2 iki 5
sekmadienį

18024 Hiller Ave., į pietus nuo Lake shore Blvd. 3 miegamieji kolonial. 1½ vonios. Valgomasis kambarys. Virtuvė su valgymo vieta. Rūsų. Dviejų mašinų garažas. Virš 29. Jus priims Stela Sankalaitė Bob Anderson Real Estate, 21801 Lake Shore Blvd. 261-3200.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 941-6835.



Užpraeitą sekmadienį Clevelando skautų surengtoje skautoramoje vyresnieji ir jaunesnieji kartu bandė jėgas...

V. Bacevičiaus nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS



Los Angeles pašto ženklų parodoje, iš kairės: KLFD-jos pirm, K. Karuza, arch. Ed. Arbas, poetas Bernardas Brazdžionis ir mokytoja Medžiukaitė-Bureikienė.

LOS ANGELES LIETUVIŲ FILATELISTŲ PARODA

Jau praslinko 7 metai nuo to laiko kai yra įsikūrusi Kalifornijos Lietuvių Filatelistų Draugija. Pradžioje draugija turėjo apie 10 narių, bet ilgainiui jų skaičius padidėjo iki 30. Nuo pat įsikūrimo draugijos nariai dirbo pasišventusiai. Jų pašto ženklų rinkiniai praturtėjo taip, kad šiandien su jais galima dalyvauti bet kuriose didesnėse pašto ženklų parodose, tiek lietuvių tiek amerikiečių tarpe. Mūsų draugijos nariai domisi visų pasaulio kraštų išleistais pašto ženklais, bet pirmoje vietoje Lietuvos filatelija ir jos istorija.

Pirmoji Kalif. Lietuvių Filat. Dr.-jos pašto ženklų paroda buvo suorganizuota 1968 m. birželio 16 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Tai buvo bandomoji pašto ženklų paroda su istoriniais įvairių valstybių pašto ženklais ir šalia jų Lietuvos. Viso buvo išstatyta 86 rėmai. Tuo metu tai buvo naujiena lietuvių kolonijos žmonėms, pirmutinis toks Los Angeles mieste. Parodą aplankė apie 1500 žmonių.

1973 metų, birželio 24 d., sekmadienį, įvyko šv. Kazimiero parapijos 20-ji Lietuvių Diena. Ta proga didžiojoje parapijos salėje buvo suorganizuota ir pašto ženklų paroda, kur buvo išstatyta apie 100 rėmų su pašto ženklais.

Ši II-ji draugijos pašto ženklų paroda jos narių buvo paruošta labai kruopščiai: su smulkiais aprašymais ir paaiškinimais. Juk per 7 metus laiko daug kas narių žymiai praturtino savo rinkinius. II-ros pašto ženklų

parodos lankytojai, ypač aukštai įvertino josios kokybinius atsiekimus.

Parodoje buvo išstatyta vien tik KLFD-jos narių pašto ženklai bei eksponatai. Kitų draugijų narių kviesti nebuvo įmanoma neturint pakankamai vietos salėje. Šioje parodoje eksponatus patiekė šie Draugijos nariai: 20 rėmų (Nepriklausoma Lietuva ir Klaipėda) -- Edvardas Blažys; 15 rėmų (Lietuvos Patronui šv. Kazimierui išleisti Vatikanui, o taip pat ir Lietuvos pašto ženklų) -- Robert Novak-Navickas; 5 rėmai (Piniagai ir medaliai pašto ženkluose įvairių valstybių) -- dr. George Venckūnas; 17 rėmų: Jungtinės Tautos, Birželiniai 1941 m., Tremties stovyklų ir Chicago lietuvių filatelistų įvairūs leidiniai -- Kazys Karuša; 22 rėmai: JAV-bėse ir kitose valstybėse išleisti pašto ženklai buvusiam prezidentui John Kennedy ir astronautams paminti -- įvairių valstybių -- Vladas Kuzavinis; Izraelio pašto ženklai, vokiečiai -- Gregorius Radvenis.

Šią pavykusią pašto ženklų parodą aplankė virš 1000 žmonių.

Šios pašto ženklų parodos pasirodymu ir išstatytais eksponatais labai domėjosi ne vien lietuvių kolonijos žmonės, bet ir amerikiečiai. Reikia manyti, kad lankytojai taip pat įvertino ir KLFD-jos narių pasišventimą filatelijoje, parodant visuomenai, kad Lietuva tebėra gyva savuose pašto ženkluose. Nors Lietuva yra okupuota, bet mes esame šventai įsitikinę, kad dirbdami ir filateli-

jos tautinį darbą mes tvirtiname pamatus savos tėvynės gerovei ir padedame jai nusimesti svetimą jungą bei okupaciją, tuo artiname jos nepriklausomybės atgavimą.

KLFD-ja yra pasiryžusi ir toliau dirbti šinaudingą darbą, bendradarbiaujant su kitomis lietuvių filatelistų draugijomis, ypač su Chicago, New Yorko ir Toronto filatelistais.

Kazys Karuza

PRANEŠIMAS

Kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės II tomo reikalas

I tomas, kuris apėmė lietuvių kovas su bolševikais ir bermontininkais, yra jau atspausdintas ir baigiamas platinti. II tomas apims kovas su lenkais. Rašo prof. dr. Antanas Rukša, 89 Augsburg, Landmarkstr. 42, West Germany.

Prašome jį remti literatūra, dokumentais, atsiminimais apie kovas su lenkais. Daug literatūros, atsiminimų, laiškų ir t.t., kas tik buvo surasta yra pasiūstas dr. A. Rukšai. Žinių niekada nebus per daug, jeigu ir kiti kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės dalyviai prisidės. Prašoma tai skubiai atlikti. Nuo Jūsų paramos priklauso greitesnis II tomo išleidimas.

Kazys Ališauskas

• E. TURAUSKO antkapio pašventinimas įvyko š.m. liepos 7 d. Paryžiaus Nanterre kapinėse. Antkapio pašventino iš Romos atvykęs prel. L. Tulaba. Dalyvavo velionies našlė E. Turauskienė, giminė, artimieji, ilgamiečiai draugai. Iš JAV dalyvavo tuo metu Paryžiuje viešinti prof. dr. A. Šlepetytė - Janačienė -- Pasaulio Lietuvių Katalikų Org-jų Sąjungos pirmininkė ir T. Šlepetienė iš New Yorko.

Po antkapio šventinimo apeigų, kalbas pasakė prel. L. Tulaba, prof. J. Baltrušaitis -- Lietuvos Atstovas Prancūzijoje, inž. A. Venskus -- Europos Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos pirmininkas ir B. Venckūvienė -- Prancūzijos ateitininkų būrelio pirmininkė.

Didžiojo lietuvių veikėjo, diplomato, politiko a. a. E. Turausko kapas buvo papuoštas Lietuvos Atstovybės Prancūzijoje, taip pat Europos Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos, Antkapio Statymo Vykdymo K-teto ir Prancūzijos ateitininkų vardu suvestomis gražiomis gėlių puokštėmis.

Liepos 8 d. Prel. L. Tulaba Paryžiuje atlaikė Šv. Mišias už a. a. E. Turausko vėlę.

FITTER

DAY SHIFT, FULL TIME. HEAVY FABRICATION EXPERIENCE REQUIRED. UNION SHOP, BENEFITS PAID.

RELIABLE STEEL PLATE CO.

2330 EAST 79TH STREET CLEVELAND, OHIO 216-881-8100 (55-61)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS Experienced in manufacturing bead rings.

ENGINE LATHE T-LATHE MILLING MACHINE BRIDGEPORT

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Company paid fringe benefits. Two weeks vacation first year. Plenty of overtime, top rates. Apply in person or call BOMONT INDUSTRIES 346 Morgan Ave., Akron, Ohio 44311 216-773-5101 (55-61)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• PAVERTGŲJŲ TAUTŲ paradas Chicago vidurmiestyje įvyko šeštadienį, liepos 21 d. Dienraščio "Chicago Sun-Times" pranešimu, parade dalyvavo net 30 tautinių grupių. Tuo tarpu lietuvių tautinės grupės parado vadovas J. Jasaitis per Rudžių Lietuvių Radio forumą po parado pranešė, kad parade dalyvavo šešiolika tautų. Nesigilinant į skaičius, tenka pabrėžti, kad parade dalyvavo lietuvių grupė buvo viena iš gausiausių bei geriausiai organizuotų. Kadangi tą valandą čia pat parado pašonėje teko dirbti prie naujosios "Sun-Times" laidos, pats parado savo akimis nemačiau, bet grįžę kai kurie bendradarbiai-amerikiečiai tuoj pastebėjo, kad lietuvių grupė buvo išpildingiausia ir iš visų inscenizuotų gyvųjų pavykių joms į akis labiausiai kritęs Cicerio ateitininkų inscenizuotas kalbėjimas, kuriame jau daugelyje metų uždaryta lietuvių tauta. Tik neseniai aptilo audra šmeižtų prieš Cicerio ateitininkus, kad viena kita jų organizacijos narė praėjusią vasarą buvo nuvažiavusi į pionierių stovyklą okup. Lietuvoje. O dabar tie patys ateitininkai Pavertgųjų Tautų parade arba J. Jasaičio žodžiais, laisvės šauksmo eisenoje, parodė, kad jie yra puikūs lietuvių patriotai. Tokie pat pasirodė gausūs šauliai ir visa eilė kitų organizacijų, kurių tarpe buvo ir tautinių šokių šokėjų grupė "Žilvitis".

• TĄ VAKARĄ, kai baigėsi paradas, Rudžių vadovaujamas Lietuvių Radio forumas visos valandos programą paskyrė Pavertgųjų Tautų minėjimui. Idomu ir giliai išmąstytas buvo inž. A. Rudžio žodis anglų kalba, kur jis pabrėžė, kad visos sutartys su sovietais tik pradžioje tautos, nes jie, ilgai nelaukę, atsuka peilį. Sugretinęs "Toscos" operos finalą su sovietų metodais, inž. A. Rudis, baigdamas savo kalbą, uždėjo "Toscos" operos finalinę dalį, įdainuotą plokštelėje, kuri tą vakarą klausytojams gal labiau negu kada strigo į širdis. Apie ką tik praėjusį parodą žodį tarė lietuvių grupės vadovas Jonas Jasaitis, didelės energijos bei plačių užmojų vyras, pastebėdamas, kad prieš 15 metų tie parada arba pavertgųjų laisvės šauksmo eisenos būdavo mažos, miesto valdžia teisėdavo žygiuoti tik šaligatvėmis, bet ilgainiui jos taip išsitiesė, kad dabar jau užima centrinę State gatvę, kurioje sustabdomas net ir judėjimas. Ta proga J. Jasaitis prisiminė ir vieną iš buvusių aktyviųjų Pavertgųjų Tautų parodų dalyvių Levą Prapuolenį, mirusį lygiai prieš metus. Lietuvių tautos sukilimo prieš sovietus vado Levo Prapuolenio prisiminimui buvo pagrorta giesmė, studijoje dalyvavo velionies žmona ir jauniausias sūnus. Po to programoje praves-tas ilgesnis pokalbis anglų kalba su astrove organizacijos Young American for Freedom. Idomu kad ir toji moteris aktyviai stebėjo Pavertgųjų Tautų parodą ir kvietė pabaltiečius jungtis į jų organizacijos eiles, nes kaip tik tada bus galima pakelti stipresnį balsą dėl persekiojimų Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Pažymėtina, kad Lietuvių Radio forumo programos neduoda jokių komercinių skelbimų, laikas apmokamas iš asmeninės inž. A. Rudžio kišenės.

• RUGPIUČIO 12 d. senųjų Pensilvanijos anglų kasyklų rajone įvyksta tradicinė Lietuvių diena, į kurią praėjusiais metais dar buvo susirinkę apie 15,000 žmonių. Šiemet Pensilvanijos Lietuvių dienos programą atlikti iš Chicago yra pakviesta socialistė Dalia Noreikaitė-Kučėnienė. Tai vieno iš Lietuvos rezistencijos vadų, buv. Stutthoffo koncentracijos stovyklos kalinio kapitono Noreikos dukra. Antrojoje sovietų okupacijoje partizanų vadovybėje kpt. Noreika buvo ži-

pos 29 d. Rudžių-Mažeikių soduose. Tuo tarpu rugpiučio 19 d. išvykos komitetas į Europą išskrendantiems krepšininkams bei tinklininkams ruošia miškinį išleistuvių banketą moderniame Martinique restorane, įėjimo bilietas 15 dol. ir tikimasi, kad nei vienos vietos neliks tuščios. Banketą praves žinoma Amerikos sporto žvaigždė Notre Dame universiteto atletikos direktorius Edvardas (Moose) Krause-Kriauciūnas, kurio brolis Feliksas 1937 ir 1939 metais buvo Lietuvos rinktinės, laimėjusios Europos krepšinio meistrų vardą, kapitonas. Šalia kitų, mūsų sportininkų išleistuvių bankete pakviesti dalyvauti žinomi šių dienų amerikiečių futbolininkai Jonas Jonaitis (Unitas) ir Ričardas (Dick) Butkus. Kiek žinoma, abu jie yra pasižadėję bankete dalyvauti. Jei taip, tai kažin ar Amerikos lietuvių istorijoje kada nors buvo sukiesta į vieną būrį tiek daug žinomų Amerikos lietuvių -- sporto žvaigždžių. Tuo tarpu mūsų Joną Jonaitį (Unitą) žymieji sporto kolumnistai laiko istorine asmenybe -- geriausiu quarterback'u Amerikos futbolo istorijoje. Dabar dėl amžiaus bei sužeidimų J. Jonaičio sportinę karjerą jautiausiai, bet jo įamžintus įvairius rekordus vargu ar kas greit pralengs. J. Jonaitį gerai pažįstančio inž. Čeponio žodžiais, mūsų istorinis futbolininkas esąs labai kuklus, mėstantis lietuvišką jaunimą, ypač taut. šokių šokėjus.



Sol. Dalia Kučėnienė

• RUGPIUČIO 12 d. senųjų Pensilvanijos anglų kasyklų rajone įvyksta tradicinė Lietuvių diena, į kurią praėjusiais metais dar buvo susirinkę apie 15,000 žmonių. Šiemet Pensilvanijos Lietuvių dienos programą atlikti iš Chicago yra pakviesta socialistė Dalia Noreikaitė-Kučėnienė. Tai vieno iš Lietuvos rezistencijos vadų, buv. Stutthoffo koncentracijos stovyklos kalinio kapitono Noreikos dukra. Antrojoje sovietų okupacijoje partizanų vadovybėje kpt. Noreika buvo ži-

nomas "Gen. Vėtros" vardu, Jį Lietuvos okupantai sušaudė, Tuo tarpu dukra Dalia, "Lituanus" žurnalo administratoriaus Kučėno žmona, kiek galėdama stengiasi išieivijos lietuviams atlikti kultūrinę misiją. Prieš II Pasaulio Jaunimo kongresą ji buvo nuvykusi į P. Ameriką, kur vietos lietuviams davė visą eilę koncertų. Dabar ji vyksta ir pas nuoširdžius bei lietuvių menininkų labai pasiilgusius Pensilvanijos lietuvius. Tikime, kad ji dainuos su džiaugsmu bei pasisekimu prieš 15,000 lietuvių minią. Prieš kelerius metus Pensilvanijos lietuvius buvo aplankiusi ir žinoma filmų aktorė Rūta Lee-Kilmontytė.

MACHINIST (DIE MAKER)

This wood and plastic molding producing subsidiary of leading building material manufacturer has immediate need for a top flight machinist with some experience in plastic extrusion. The individual we are looking for should have at least 5 years experience in die making and the ability to set up required machine shop. Excellent compensation package includes liberal salary, group insurance and pension plan. Qualified applicants may apply by resume or letter including salary requirements, to Mr. R. P. Adams.

THE COLOMBIA MOLDING CO.

A JIM WALTER COMPANY
4737 HOLLINS FERRY RD.
BALTIMORE, MD. 21227

An Equal Opportunity Employer (55-58)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ENGINE LATHE OPERATORS AND I.D. AND O.D. GRINDERS GOOD BENEFITS ACME CARBIDE DIE INC. 19534 ALLEN RD. MELVINDALE, MICH. 313-388-0550 (56-62)

MACHINISTS EXPERIENCED

To operate the following machines: DeVlieg, Bridgeports, Blanchard grinders, Centimatic tape machines, thread grinders, cylindrical grinders & engine lathes. Day & night shifts, good wages, full fringe benefits & vacation. Shop located on San Francisco Peninsula.

WRITE OR CALL

TYDEMAN MACHINE WORKS
900 BROADWAY
REDWOOD CITY, CALIF. 94063
415-369-5211 (52-61)

WANTED AT ONCE UPHOLSTERERS

Experienced required. Full time permanent employment. Good wages and fringe benefits, including paid insurance and employee discounts on baker and magnovox products.

Apply or call

BAKER FURNITURE CO.
1661 Monroe N. W.
Grand Rapids, Mich. 49502
616-361-7321 (56-62)

Džiaugsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo --

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių SLYVYNŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta -- ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.

PATOGIOS patalpos, geras maistas.

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus plažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys -- irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, kroatetas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

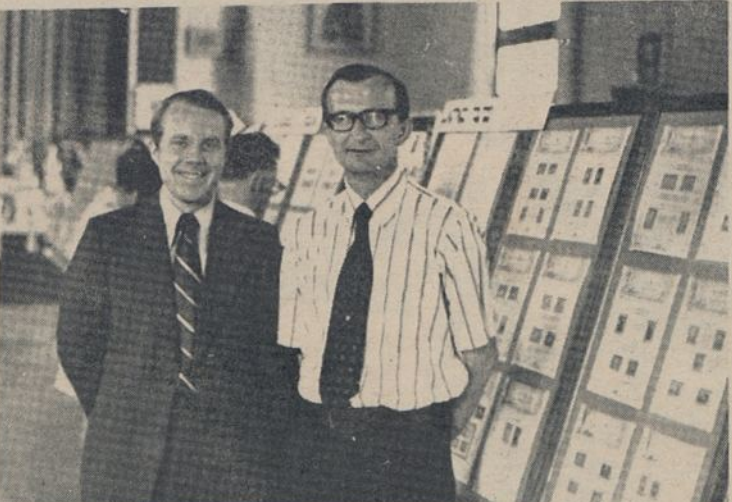
IDEALI VIETA JAUNAVEDZIAMS

Salia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietę skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmadi. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR
DIAMOND POINT, N.Y. 12824 Tel. (518) NH 4-5071



Filatelijos parodoje, kuri įvyko Los Angeles šv. Jurgio parapijos salėje Lietuvių Dienos proga, prie išstatytų pašto ženklų stovi JAV majoras Jurgis Gliada Jr. ir dr. Šarūnas Karuza.